

THE APPLICATION OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS - OPPORTUNITY AND CHALLENGE

Ph.D. Student Nicoleta PAVEL

Accounting Doctoral School of the Academy of Economic Studies, Romania

Email adress nicoletapavel@gmail.com

Abstract: Changes after 1989 in the economic, social and political developments have imposed rapid and regulatory environment, including the accounting firms. The existence of a variety of economic and financial operations carried out by companies imposed their rules in accounting terms, achieving a process of assimilation to the provisions of IFRS in Romanian accounting standards. This made possible the gradual assimilation of understanding and practice of the skilled companies of accounting rules increasingly complex and even switching to the application of IFRS as accounting basis. To analyze the impact of transition to IFRS application as accounting basis on the value of assets and equity comparing the information submitted by companies according to IFRS with those determined for the same period according to accounting regulations applicable prior to the transition to IFRS (regulations complying with European directives). The results of research conducted on the information contained in the financial statements prepared by fifteen companies, considered representative, have highlighted the fact that the transition to the application of IFRS as the basis of accounting did not significantly affect the total value of assets of these, but caused some reclassifications between different categories assets and some value adjustments. However, analysis of equity resulting from the application of IFRS has revealed that restatements made were not significantly affected equity in their entirety, with changes in their structure. The graphs shown in Annex highlight comparatively assets and equity according to IFRS and Order no. 3055/2009, as amended and supplemented.

Keywords: EU and national regulations, reporting, International Financial Reporting Standards (IFRS) transition to the application of IFRS as accounting basis, the impact of applying IFRS

JEL Classification: M 41.

1. Introduction

The transition from the application of International Financial Reporting Standards (IFRS) by certain categories of companies was a complex process involving business, accounting and accounting regulators.

As an EU member country, Romania has to apply the EU regulations as they are. As an EU member country, Romania has to apply the community regulations as they are published.

Council Regulation (EC) Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards sets out the requirements for the application of IFRS at Community level.

Under this regulation, only certain categories of companies are required to apply IFRS in their consolidated financial statements.

The Regulation leaves it up to Member States to require companies or give them the option to apply IFRS depending on certain interests or goals pursued (eg capital attraction).

In 2012, accountancy decision makers have decided that companies whose securities are traded on a regulated market must apply IFRSs and publish annual financial statements prepared in accordance with these standards.

2. The main stages of development of accounting in Romania

Changes after 1989 in the economic, social and political developments have imposed rapid and regulatory environment, including the accounting firms.

Whereas the transition from the centralized socialist economy to market economy was made without prior training in law, Romania was in a position to regulate in terms of company accounting transactions as they occurred.

Regarding the process of normalization and accounting reporting system, we distinguish several periods¹¹, one of which reads:

- 1990-1993 period that was characterized by transitional measures, namely the formulation of accounting standards including summary provisions to make the transition to accounting rules specific to a market economy.

- The period 1994-1999 has been achieved Romanian accounting reform based on European directives, accounting rules issued in this period is characterized by:

- taking accounting principles and rules of valuation balance sheet of Directive IV of the European Economic Community (78/660 / EEC);

- the existence of a predetermined format of financial statements (balance sheet, profit and loss) over the same directive, the information presented is usually numeric);

- connection in most of the provisions accounting provisions of the tax laws;

- lack of flexibility as regards the possibility of a professional judgment.

Since 2001, Romania has started a process of partial adoption¹² of International Financial Reporting Standards by application of Order no. 94/2001 for the approval of accounting regulations harmonized with the Fourth European Economic Community and the International Accounting Standards, the Minister of Public Finance Order no. 94/2001.

Enforcement of accounting regulations harmonized with IFRS was achieved gradually by the companies whose securities were traded on the Bucharest Stock Exchange, national companies and enterprises, companies in the annex to the decree states and other entities, depending on the fulfillment of indicators (net turnover, total assets and number of employees).

The other categories of companies (mostly) continued to apply accounting standards compliant with European directives.

Minister of Finance no. 94/2001 was in force until 2005, which was repealed by the Order of Public Finance Minister no. 1752/2005 for the approval of accounting regulations harmonized with Directive IV and VII of the European Economic Community.

The application of international accounting standards with European directives (Minister of Finance no. 94/2001) highlighted some difficulties, both in terms of harmonization of accounting rules provisions into national legislation with provisions and difficulties in understanding and the practical application of accounting rules by experts of companies.

Regarding the content of the accounting rules stated the following:

- accounting rule is a 'mixture' between the accounting provisions of Directive (Directive IV) and certain provisions of International Accounting Standards;

- structure of individual annual financial statements was provided for in Directive IV;

- accounting treatment and valuation rules were those set out in International Accounting Standards;

- balance sheet items have emerged us (eg claims or liabilities of deferred income tax);

- conception and expression in IFRS were, in many cases, in principle, opposed to European directives which included clearly defined rules.

In the process of applying the accounting rule were identified following:

- international accounting standards applicable at that time were translated cumbersome, were using new terms with unusual expressions in texts that had power and rules to be applied consistently (eg expressions "usually," "sometimes");

¹¹ an analytical presentation of the stages of the accounting is performed by Mr. Romanian Costel Istrate lecturer in "Accounting and financial reporting individual and consolidated", Polirom 2016

³ some were no longer applicable international accounting standards (ex.: IAS 29 "Financial reporting in hyperinflationary economies", IAS 1 "Presentation of Financial Statements")

- difficulties in understanding and application of IFRS by experts from both companies in view of the large amount of new information and new concepts contained in them;

- mismatch some provisions of IFRS with the provisions of tax law, which led to different interpretations by the tax inspectors. During the implementation of this order were issued several decisions of the Central Fiscal Commission of the Ministry of Finance to clarify the tax treatment of certain accounting operations.

As a result of risks related to understanding and misapplication of accounting treatments and the possibility of interpretation of tax treatments, and the fact that the application of IFRS in the separate financial statements do not represent an obligation derive from Community law, to waive the application IFRS together with the European directives.

In these circumstances, application of IFRS has remained mandatory for annual consolidated financial statements by companies whose securities are traded on a regulated market and optional for other entities for annual consolidated financial statements.

The period 2005-2007 was characterized by the transition from the phase of "harmonization" with the Accounting Directives to stage "compliance" with them, in regard to meeting EU membership criteria.

The 2007-2012 period is the period in which significant developments have taken place in the accounting standardization, characterized by:

- assimilation in national accounting standards of treatment of international financial reporting standards;

- the possibility of applying IFRS in the consolidated annual financial statements by companies.

The period 2012-2017 is characterized by the parallel application of two accounting regulations, namely:

- accounting regulations in line with the accounting directives applicable to most companies;

- accounting regulations compliant with IFRS, applicable by certain categories of companies, expressly provided for in the normative acts.

The transition to the application of IFRS as an accounting basis was "announced" by the Order of the Minister of Public Finance no. 881/2012¹³.

This order requires companies whose securities are traded on a regulated market to apply IFRS as an accounting base starting with the annual financial statements for the financial year 2012¹⁴.

The accounting standard which provides technical aspects regarding the transition from an organized accounting and managed according to the Order of the Minister of Public Finance no. 3055/2009, as subsequently amended and supplemented, the accounting according to IFRS is the Order of the Minister of Public Finance no. 1286/2012, as subsequently amended and supplemented¹⁵.

This standard includes references to the organization and management of accounting, corporate governance responsibilities and a general accounts plan.

Among the provisions of this rule are:

a) IFRS are applied together with other legal provisions (eg Law 31/1990 on Companies, Law 227/2015 on the Fiscal Code, as subsequently amended and supplemented, legislation issued by regulatory authorities such as the National Regulatory Authority for Energy);

¹³ published in the Official Gazette of Romania no. 424/26 June 2012

¹⁴ Article 3 of the Order of the Minister of Public Finance no. 881/2012

¹⁵ Published in the Official Gazette of Romania no. 687/4 October 2012

b) IFRS apply as they are issued to ensure compliance of annual financial statements with IFRS.

Minister of Finance no. 2844/2016¹⁶ which repealed the Order of the Minister of Public Finance no. 1286/2012, as subsequently amended and supplemented, did not make any significant changes to the previous order.

Mainly the changes refer to:

- extending the scope of application of IFRS-compliant accounting regulations and their application by the companies and companies listed in the annex to the Order of the Minister of Public Finance no. 666/2015¹⁷ (companies whose securities are not traded on a regulated market);

- include a provision allowing future IFRS and other categories of companies to be applied in the future, in accordance with the legal provisions;

- completing the overall accounts plan taking into account changes and additions to IFRS (eg inclusion of productive plants in the scope of IAS 16).

2. Implementation of IFRS in Romania

2.1 Community Regulations on the application of IFRS

Given that Romania became EU member state, it had to apply the provisions of Regulation (EC) no. 1606/2002¹⁸ of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards, referred to as Regulation no. 1606/2002.

An important objective of Regulation No. 1606/2002 is the adoption and use of international accounting standards within the European Economic Community, in order to harmonize the information presented by the entities whose securities are traded on a regulated market to ensure a high degree of comparability and transparency of financial statements and the efficient functioning of the internal market and the capital market community.

Regulation no. 1606/2002, as amended and supplemented, requires the application of International Financial Reporting Standards in the consolidated financial statements of the companies whose securities are admitted to trading on a regulated market, leaving Member States the possibility of extending the application of IFRS and sua iile individual annual.

Regarding the state of application of IFRS by the EU Member States, there is no up-to-date situation, the latest published information being for 2012.

The EU Commission¹⁹ website publishes the state of application of IFRS by member countries, but this, at least in the case of Romania, is no longer up to date.

The admission of Romania as a EU member state, made after evaluation by international organizations (World Bank, International Monetary Fund and the European Commission) that the criteria for membership, including with regard to accounting.

In particular, accounting rules were evaluated and legislation on statutory audit of financial statements compared with the provisions of regulations in the field.

2.2 Consolidated financial statements and reports according to IFRS

¹⁶ Published in the Official Gazette of Romania no. 1020/2016

¹⁷ published in the Official Gazette of Romania no. 442 of 22 June 2015

¹⁸ Regulation (EC) no. 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards, published in the Official Journal of the European Union L 243 / 09.11.2002.

¹⁹ http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/docs/ias/ias-use-of-options_en.pdf

Existence in Romania of a significant number of subsidiaries of legal entities established in EU Member States has led to a common accounting language between subsidiaries and parent companies.

In some cases, parent companies shares were traded on the exchanges of statelede residence, which required the preparation of consolidated financial statements under IFRS.

Following the information needs subsidiaries in Romania have designed reporting systems parallel or IFRS accounting and reporting of parent companies for their own needs and accounting and accounting reports according to national law for state institutions, which are the official reports.

The existence of a variety of economic and financial operations carried out by companies imposed their rules in accounting terms, achieving a process of assimilation to the provisions of IFRS in Romanian accounting standards. This made possible the gradual assimilation of understanding and practice of the skilled companies of accounting rules increasingly complex and even the transition to IFRS as a basis accounting application.

2.3. Applying IFRS as accounting basis

The period 2012-2016 can be considered as the beginning of the great challenges in the transition to application of IFRS as accounting basis by certain categories of entities, namely:

- bank financial institutions;
- companies whose securities are admitted to trading on a regulated market.

The bulk of economic operators continues to apply accounting standards compliant with European directives. Features of these rules is that the provisions of European directives are significantly supplemented with some provisions of the International Financial Reporting Standards.

Switching to the application of IFRS as accounting basis by certain categories of companies was made for several reasons, tooth stating:

a) in the case of banking financial institutions supervised by the National Bank of Romania, there were requested parent companies as their subsidiaries in Romania to apply IFRS to have a single accounting both for official reporting purposes and for reporting within the group;

b) in the case of companies whose securities are admitted to trading on a regulated market, the application of IFRS in accounting followed:

- the need to make understandable and credible information presented in the annual financial statements and other periodic reports they publish societies;
- presentation in the notes accompanying the annual financial statements additional information highlighting the entity's related party relationships, the presentation of non-financial information, corporate governance issues;
- create the conditions provided for by law so that the actions of companies subject to listing on stock markets in European countries;
- access to financial resources attracted from banks and various donors.

A distinct category of companies that must apply IFRS accounting basis is represented by entities listed in the Annex to the Order of Public Finance Minister no. 666/2015 approving the Accounting Regulations compliant with International Financial Reporting Standards by some state entities.

For these entities, the decision to apply IFRS has been taken as a result of measures agreed by the Romanian authorities with international organizations, namely the World Bank and International Monetary Fund. Mainly took into account the need for transparency and credibility of the information submitted by the companies concerned in the financial statements.

3. The impact of applying IFRS as accounting basis of assets and equity of companies - a study case

The analysis sought to highlight how the transition to IFRS as the basis application affected the accounting value of assets and equity in the companies that have applied IFRS basis of accounting.

Companies that have been subject to analysis category are those whose securities are traded on a regulated market.

The sample comprises of fifteen companies / companies considered representative study objective in that:

- companies holding assets of significant value and equity elements which are regulated by law;

- nature of the activity and reported turnover of companies are significant even at the level of national economy;

- six companies (Transelectrica, Transgaz, Nuclearelectrica, Conpet ,Romgaz, Oltchim) are majority state-owned companies. Some companies have monopoly activity and manage national transport systems, namely: energy - Transelectrica, gas - Transgaz and Romgaz, oil -Conpet.

The activity of these companies is regulated by various state authorities approving these books, Teri depending on which setting charges for services rendered;

- Transelectrica, Transgaz and Conpet managing assets belonging to the public domain, based on concession contracts;

- nine companies, namely OMV Petrom, Alro , Romcarbon, Biofarm, Antibiotice SA, Zentiva SA, Energopetrol SA, Oil Terminal, Rompetrol are companies with full or majority private capital, some of which are part of the companies listed on various stock exchanges ;

- some companies prepare consolidated financial statements IFRS that have published on their sites before proceeding to the application of IFRS as accounting basis.

4. Research methodology

The study looked at the impact of the transition to the application of IFRS as an accounting basis for fixed assets of companies (changes in structure, valuation) and the impact on equity (total).

The study did not pursue the comparability of the information presented in the annual financial statements by the 15 companies because they can use different valuation bases according to IFRS.

Company ownership is irrelevant to the study because the IFRS applies to all companies under the same conditions, regardless of the shareholder structure.

The information underlying this study was taken from the annual financial statements published by companies on their websites.

To analyze the impact of transition to IFRS application as accounting basis on the value of assets and equity comparing the information submitted by companies according to IFRS with those determined for the same period according to accounting regulations applicable prior to the transition to IFRS (regulations consistent with European directives).

Switching to the application of IFRS accounting basis as assumed publication of comparable data for the current financial year and previous financial year.

For companies who applied IFRS for the first time²⁰, they presented statement of financial position IFRS comparative information for the beginning of the earliest period presented in the financial statements

²⁰ They applied IFRS 1 "First-time application of IFRS"

Companies Alro, Transelectrica, Transgaz Biofarm, Antibiotice SA, Energopetrol, Oil Terminal, Rompetrol Rafinare, Zentiva, Romcarbom, Oltchim, and OMV Petrom applied IFRS accounting basis as from the financial year 2012 and comparative data presented in the Statement of Financial Position at 31 December 2012 31 December 2011 and 1 January 2011.

Companies Conpet, Nuclearelectrica, and Romgaz passed the application of IFRS accounting basis as from the financial year 2013 and presented in the statement of financial position comparative information for 31 December 2013 31 December 2012 and 1 January 2012,

In terms of assets, the research aimed to structure assets and total.

The transition from accounting based on accounting directives²¹ on accounting under IFRS involved a process of analysis and "reprocessing" which mainly referred to:

- derecognition accounting of assets that do not qualify for recognition under IFRS (eg formation expenses , goodwill, impaired assets);
- recognition in the accounts of assets that were not highlighted according to accounting rules comply with EU directives;
- reclassification of assets from one category to another (eg assets intended for sale property passed from stocks);
- application of criteria for assessment under IFRS (ie, IAS 36 Impairment of Assets).

Analysis of fixed assets (total) in the 15 companies the following entities:

²¹ Accounting regulations compliant with European directives approved by Ministry of Public Finance no. 3055/2009, as amended and supplemented.

Table. 1 Result of the restatement of fixed assets²²

Entity	31 December 2012				31 December 2011				1 January 2011			
	Assets				Assets				Assets			
	Intangibles	Tangible	Financial	Total	Intangibles	Tangible	Financial	Total	Intangibles	Tangible	Financial	Total
Transelectrica	-	-	-	-	66,34%	100,41%	99,08%	99,68%	123,52%	99,46%	99,32%	99,69%
Transgaz	-	-	-	-	21760,58%	22,90%	95,48%	97%	495,21%	29,07%	83,17%	100,68%
Romgaz	100%	104,55%	246,28%	105,14%	99,92%	104,47%	694,96%	106,59%	-	-	-	-
Conpet	100%	112,48%	100%	112,22%	100%	111,75%	100%	111,44%	-	-	-	-
Alro	-	-	-	-	10,00%	81,27%	143,02%	103,05%	9,49%	84,23%	106,47%	90,36%
Omv Petrom	-	-	-	-	97,99%	105,23%	113,66%	106,81%	98,61%	105,85%	111,84%	107,05%
Biofarm	-	-	-	-	16,63%	80,40%	200,02%	98,98%	23,77%	79,14%	187,21%	98,57%
Antibiotice SA	-	-	-	-	100%	121,60%	0%	121,38%	100%	126,78%	0	126,41%
Energopetrol	-	-	-	-	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Oil Terminal	-	-	-	-	1161,31%	100,03%	100%	100,84%	1789,12%	100%	100%	101,51%
Rompetrol Rafinare	-	-	-	-	100%	97,47%	98,66%	98,03%	100%	93,70%	98,66%	96,3%
Zentiva	-	-	-	-	100%	100%	-	99,94%	100%	100%	-	99,93%
Romcarbon	-	-	-	-	100%	74,98%	268,20%	100,10%	100%	67,31%	135,48%	75,68%
Oltchim	-	-	-	-	100%	99,9%	102,69%	99,94%	100%	97,22%	99,27%	97,25%
Nuclearelectrica	100%	126,05%	7,43%	104,15%	185,92%	124,79%	5,31%	103,99%	-	-	-	-

²² Returnable fixed assets IFRS on fixed assets under OMFP no. 3055/2009, as subsequently amended and supplemented

The impact of the changeover to IFRS on the value of intangible assets, tangible and financial assets compared to the amounts recognized under previous GAAPs is as follows:

- Are situations where there were no differences or they were insignificant (Romgaz Conpet, Antibiotice SA, Energopetrol, Rompetrol Rafin rie, Zentiva, Romcarbon, Oltchim, Nuclearelectrica for intangible assets);

- There are situations where differences vary by +/- 5% (Romgaz and OMV Petrom for tangible assets);

- There are situations in which differences are significant (Alro, OMV Petrom Biofarm and Romcarbon recorded increases of 143% ,113%, 200% and 268% of financial assets). Romgaz registered a growth of financial assets by 694% due to the reclassification of trade receivables;

- A different situation Transgaz, who proceeded to recognize the value of a concession balance sheet accounts which aims to transport gas networks. The company also proceeded to the reclassification of property, plant and equipment intangible assets. In these circumstances, the company has increased by 21760.58% to intangible assets and a 77.1% discount to tangible assets. This situation is atypical and is a statement of application of professional judgment.

- following the analysis of the concession contract (approved by GD No. 886/2002), Oil Terminal Company found that the conditions for recognizing the concession as an intangible asset under IAS 38 "Intangible assets" are met. Thus, the company recognized the concession as an intangible asset at its fair value. Under these circumstances, the company recorded an increase of 1161.31% on intangible assets.

In terms of total assets, the differences are not significant, the biggest difference being 21,38 % for the company Antibiotice SA.

Table 2. The result of equity restatement²³

Societate	31 December 2012	31 December 2011	1 January 2011
Transelectrica	-	98,24%	97,46%
Transgaz	-	182%	187,46%
Romgaz	93,62%	95,61%	-
Conpet	112,22%	111,44%	-
Alro	-	110,71%	80,73%
Omv Petrom	-	109,56%	111,7%
Biofarm	-	100%	100%
Antibiotice SA	-	113,81%	212,27%
Energopetrol	-	88,43%	86,99%
Oil Terminal	-	100,88%	101,57%
Rompetrol Rafinare	-	162,05%	85,02%
Zentiva	-	98,88%	100,99%
Romcarbon	-	88,98%	78,07%
Oltchim	-	-8,14%	-48,46%
Nuclearelectrica	101,18%	101,41%	-

Analysis equity resulting from the application of IFRS restatements highlights that did not significantly affect the amounts highlighted performed according to previous accounting rules. There are, however, changes in the structure of equity items.

²³ Restated equity IFRS reported in equity according to OMFP no. 3055/2009

Significant increases in equity have been recorded with Transgaz, which has accounted for an appropriate concession and reserve in accounting for Antibiotice S.A.

As a result of the financial difficulties and consequently of the structure of the items presented in the balance sheet according to OMFP 3055/2009, Oltchim presented in the IFRS financial statements negative equity.

The graphs shown in Annex highlight comparatively assets and equity according to IFRS and Order no. 3055/2009, as amended and supplemented.

5. Conclusions

National accounting rules have undergone a continuous process of developing and harmonizing with provisions in IFRS, enabling the shift to application of the IFRS basis of accounting.

Transition from accounting regulations compliant with European directives as to the application of IFRS accounting basis is a complex process in which the results are influenced by the structure restatement of assets, liabilities and equity, and certain professional judgments.

Applying IFRS accounting basis as the situation requires that frequent estimates to be made, actuarial calculations and adjustments and reclassifications.

Some of the surveyed companies have state-owned capital and carry out activities regulated by certain authorities (secondary legislation), the application of professional reasoning being limited. In this situation, there are companies managing immobilized assets belonging to the public domain of the state.

Although there have been changes in the tax law to be reconciled with the developments in accounting, there is a time lag in certain accounting transactions can be interpreted differently by the tax authorities.

Regarding the level of understanding and application of IFRS by professional accountants and financial auditors, it can be appreciated that the transition to the application of IFRS as an accounting base has not raised any particular issues, with the understanding of IFRS being made progressively and with the support of professional bodies (CECCAR, CAFR).

Although the shift to applying IFRS in the study has revealed significant changes in asset and equity only in some cases, regulators are cautious about expanding the scope of IFRS-based companies as a basis for accounting.

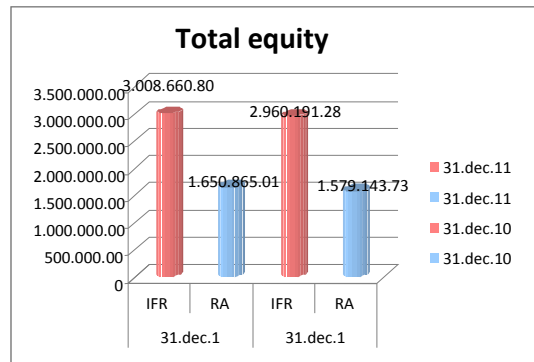
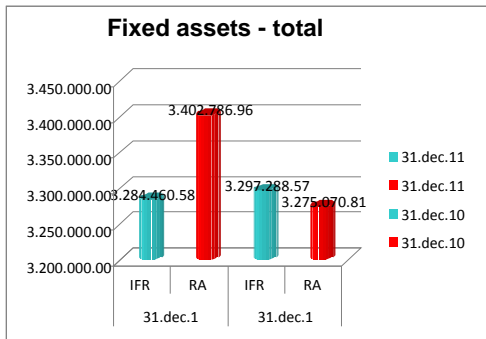
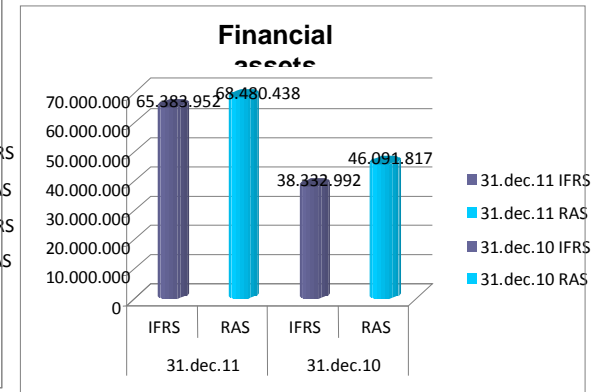
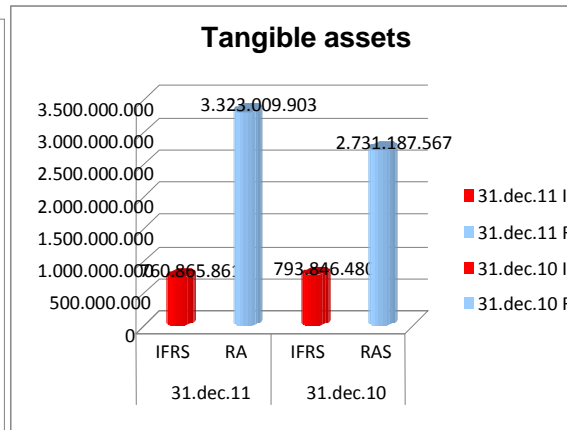
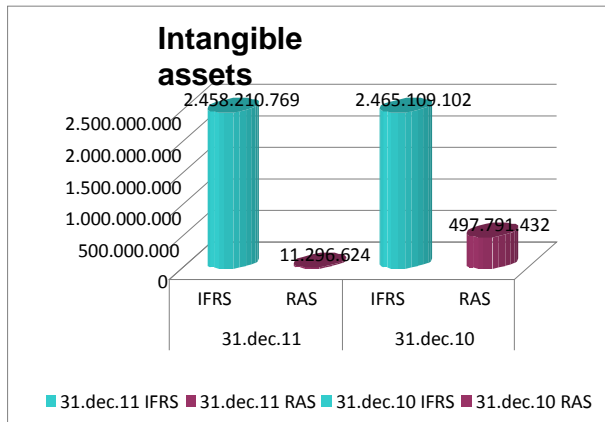
It can be appreciated that the application of IFRS as the accounting basis is a complex process to which the professional accountants, financial auditors, assessors and state institutions have to contribute. At the same time, the governing bodies of the companies must allocate sufficient material and human resources and show willingness for change and dialogue with internal and external factors.

References

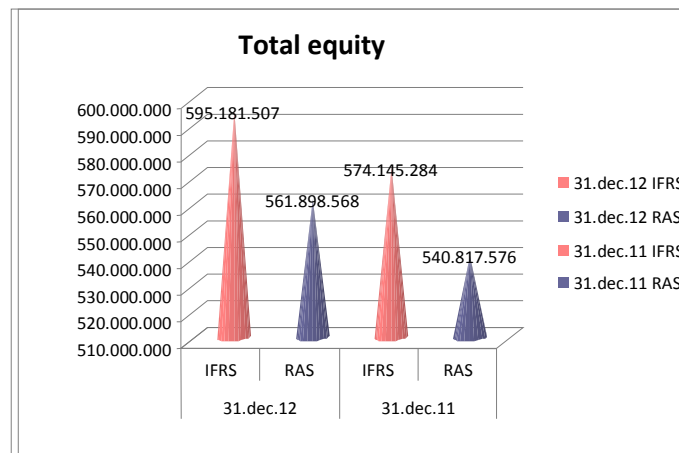
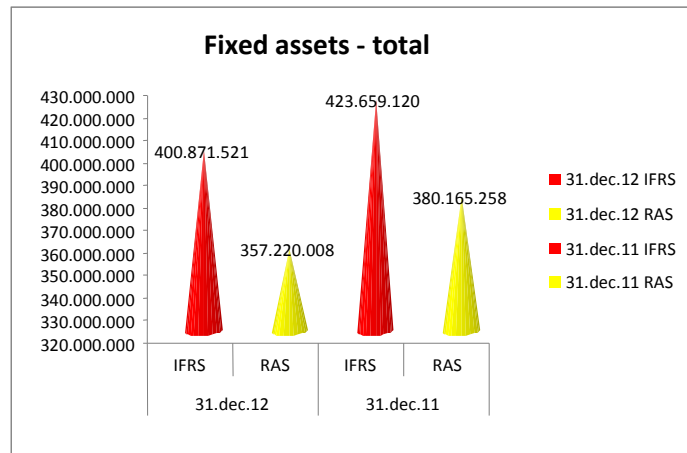
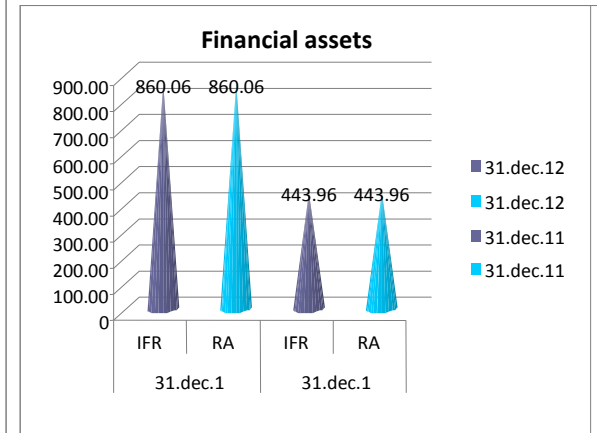
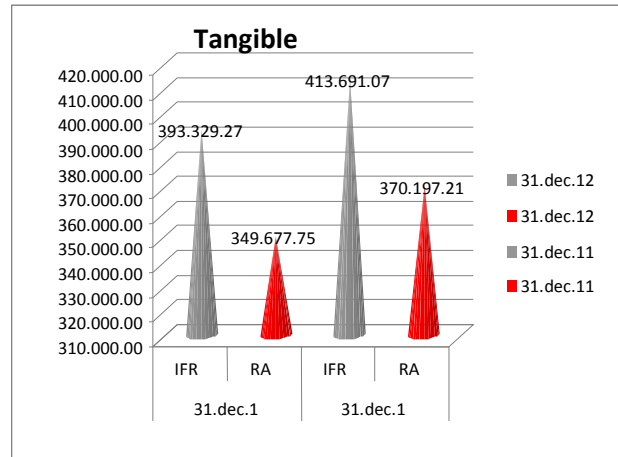
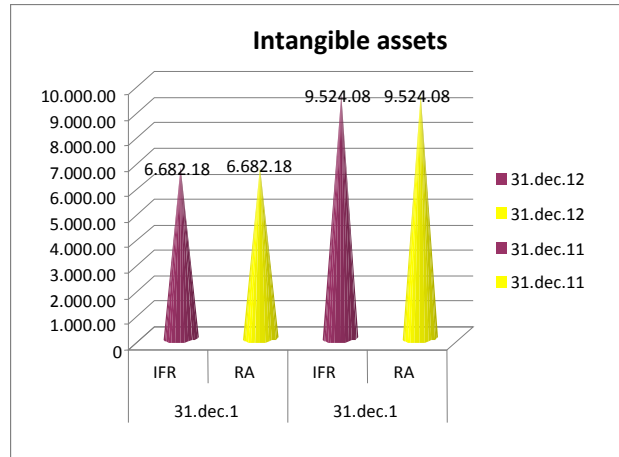
1. Accounting regulations on the annual individual and consolidated financial statements, approved by Ministry of Public Finance no. 1802/2014, as amended and supplemented;
2. Accounting regulations in accordance with International Financial Reporting Standards, applicable to companies whose securities are admitted to trading on a regulated market, approved by the Order of the Minister of Public Finance no. 1286/2012, as subsequently amended and supplemented.
3. Accounting Regulations compliant with International Financial Reporting Standards, approved by Ministry of Public Finance no. 2844/2016;

4. Accounting Regulations compliant with International Financial Reporting Standards by some state entities, approved by Ministry of Public Finance no. 666/2015;
5. Order no. 94/2001 for the approval of accounting regulations harmonized with the Fourth European Economic Community and the International Accounting Standards;
6. Regulation (EC) No. 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standards;
7. Associate Costel Istrate - *Accounting and financial reporting individual and consolidated*, Polirom, 2016;
8. <https://www.omvpetrom.com/portal/01/petromcom>;
9. <https://www.romgaz.ro/ro>;
10. <http://www.conpet.ro/>;
11. <http://www.alro.ro/>;
12. <http://new.transgaz.ro/>;
13. <http://www.transelectrica.ro/web/tel/home/>.
14. <http://www.biofarm.ro/>;
15. <http://www.antibiotice.ro/>;
16. <http://www.energo.ro/>;
17. <http://www.oil-terminal.com/>;
18. <http://rompetrol-rafinare.kmginternational.com/>;
19. <http://www.zentiva.ro/pages/default.aspx>;
20. <http://romcarbon.com/application/>;
21. <http://www.oltchim.ro/>;
22. <http://www.nuclearelectrica.ro/>.

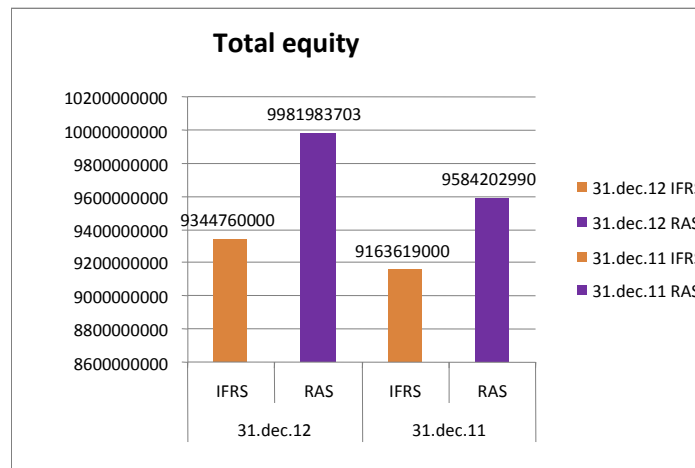
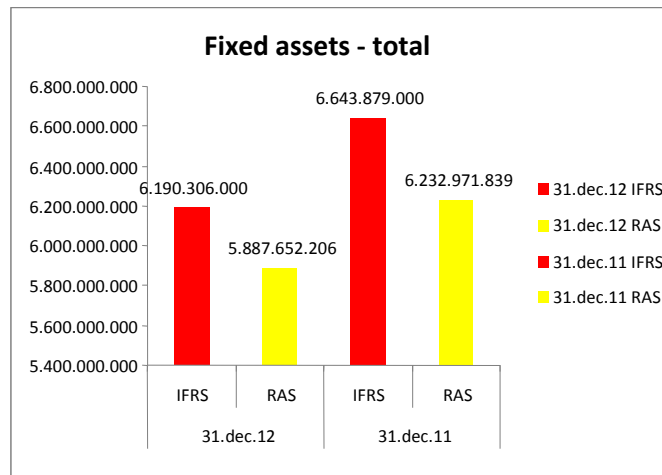
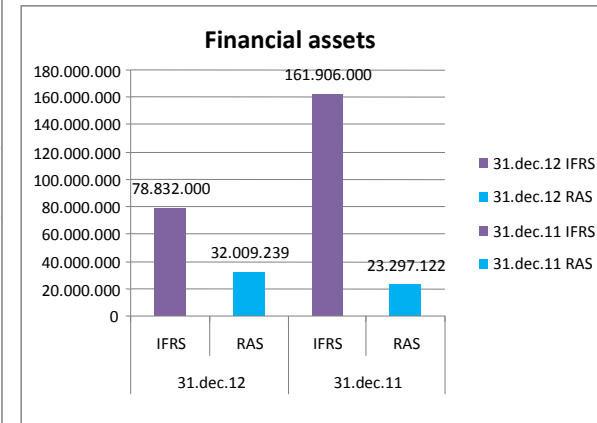
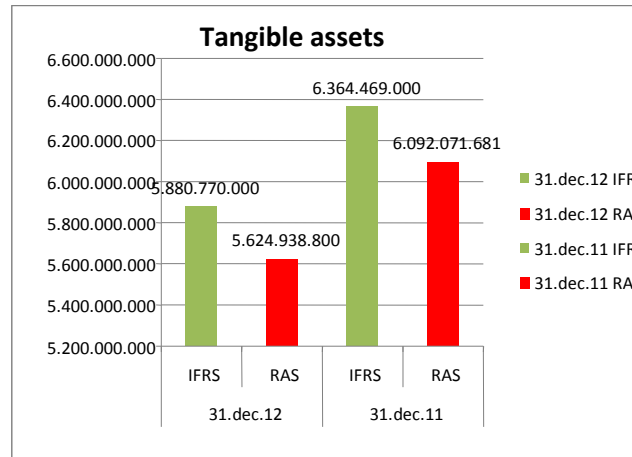
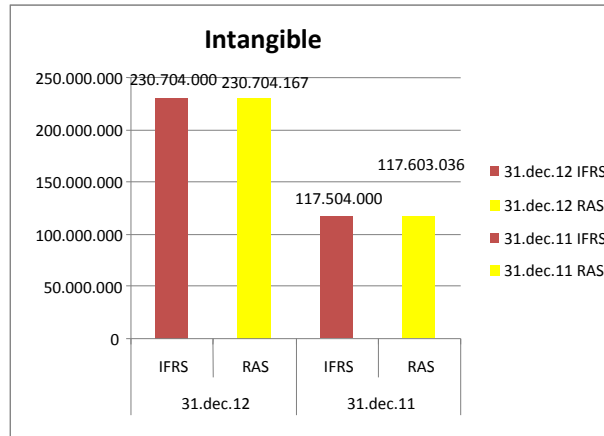
Annex 1 - TRANSGAZ

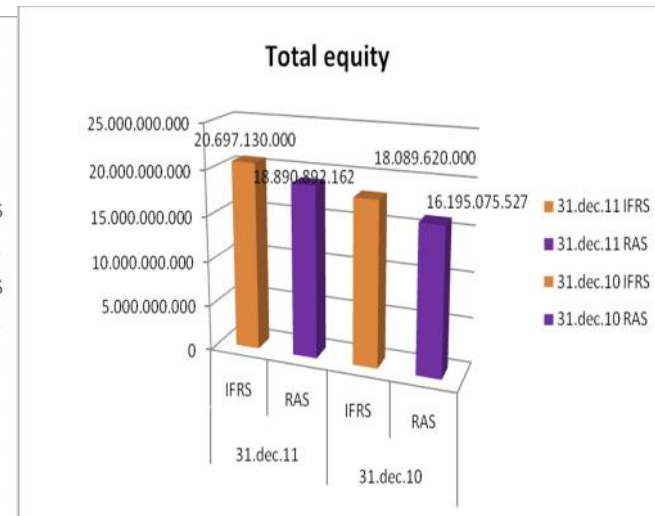
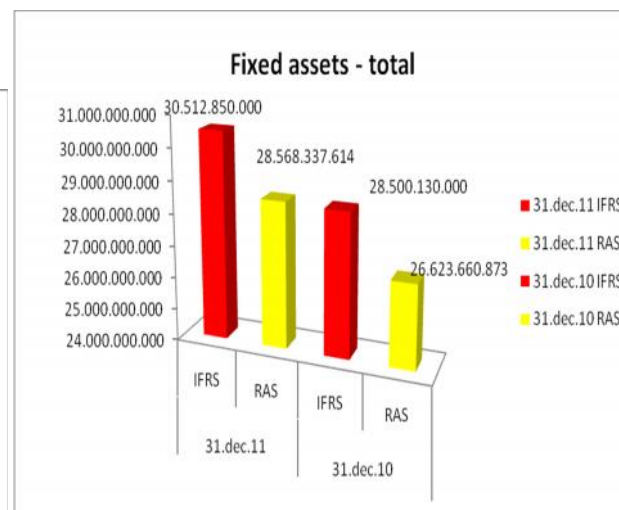
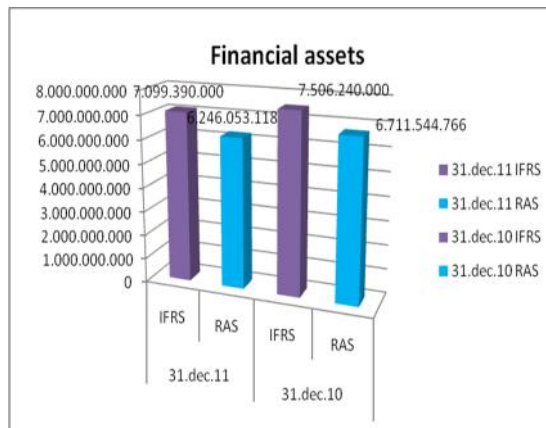
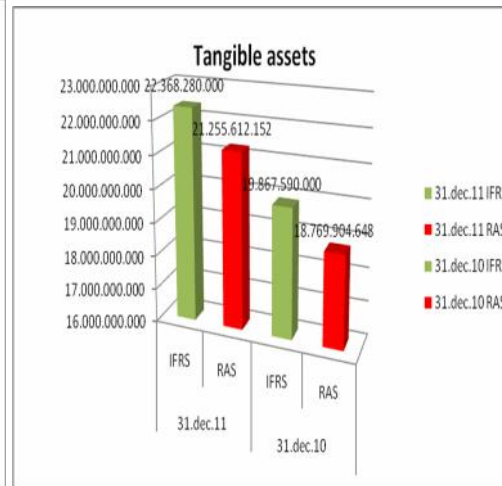
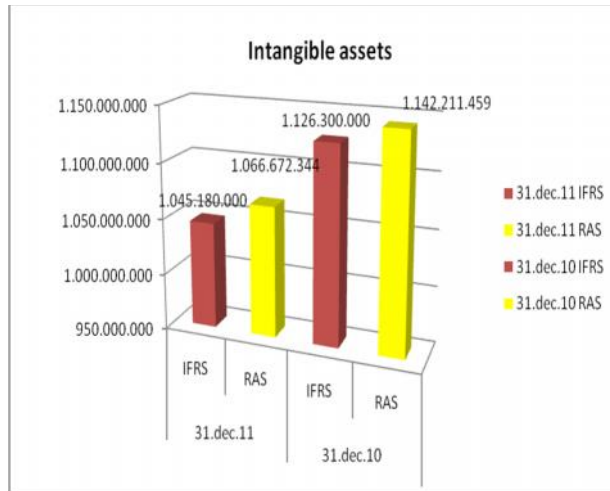
Annex2 - CONPET

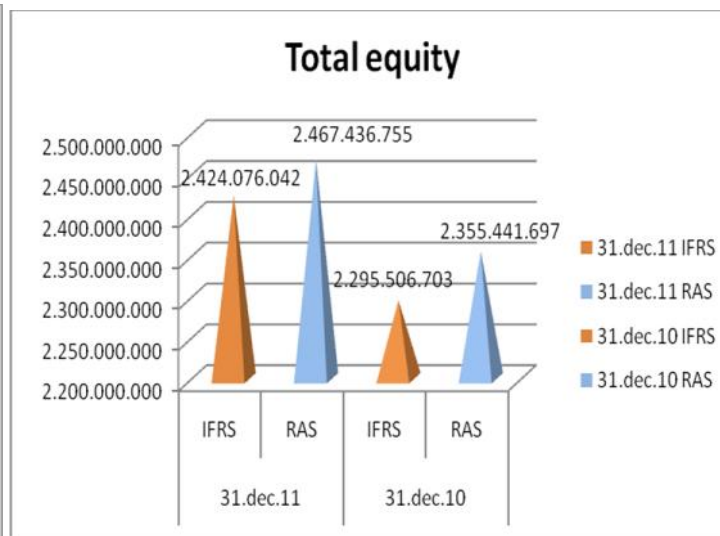
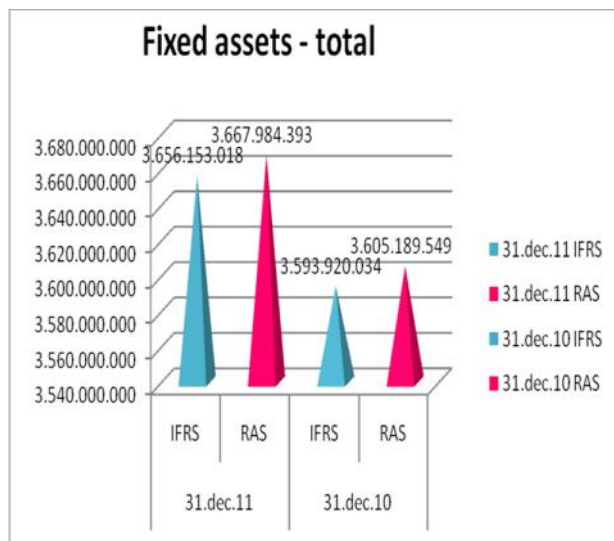
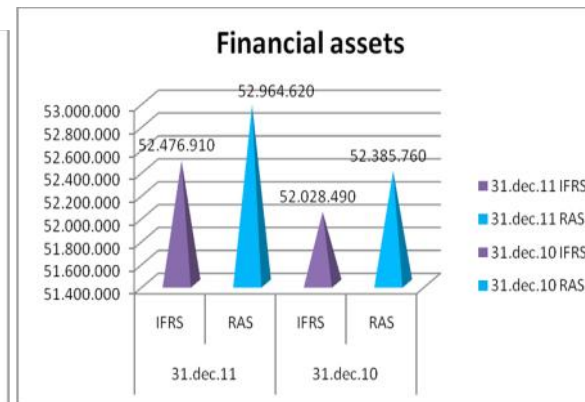
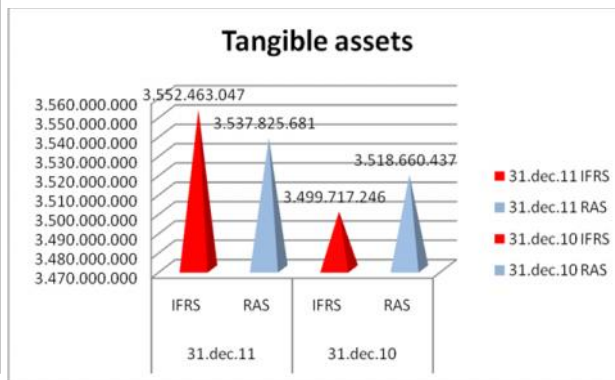
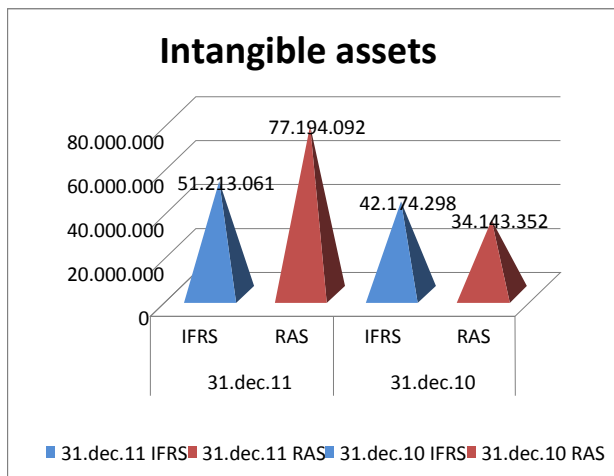
Annex 3 - ROMGAZ

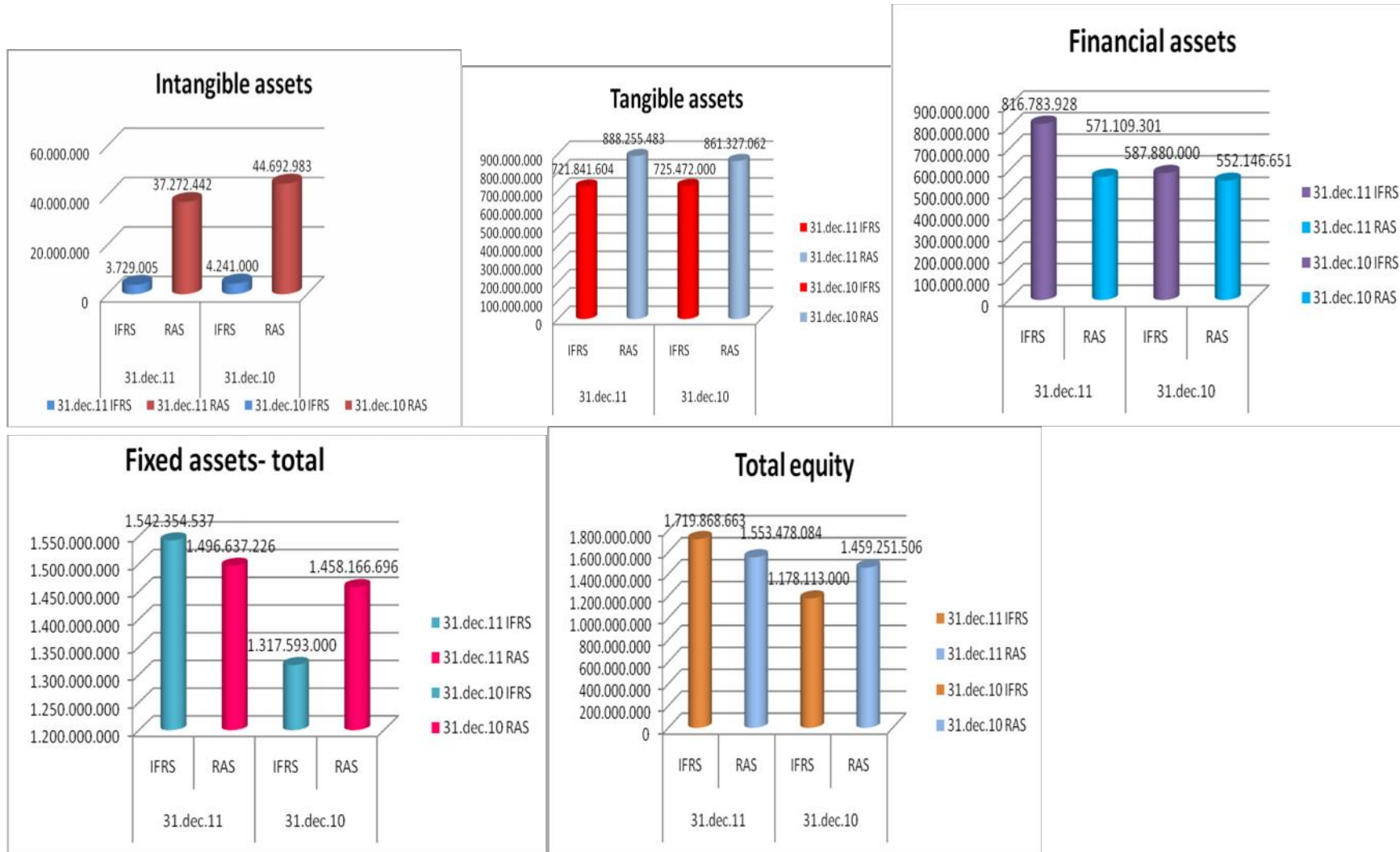
Annex 4 - OMV PETROM

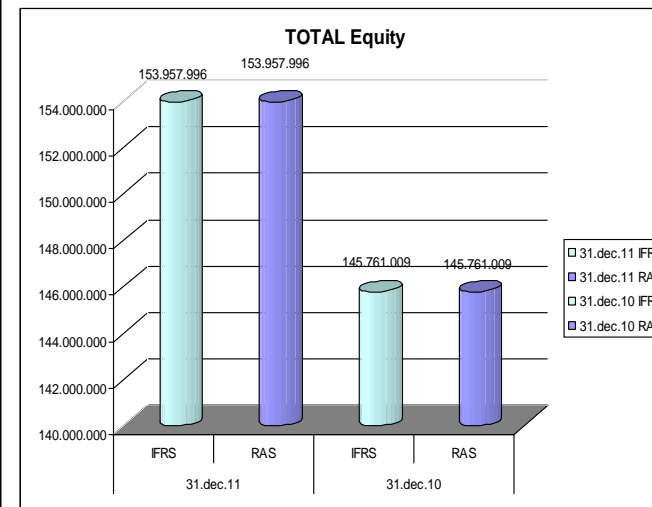
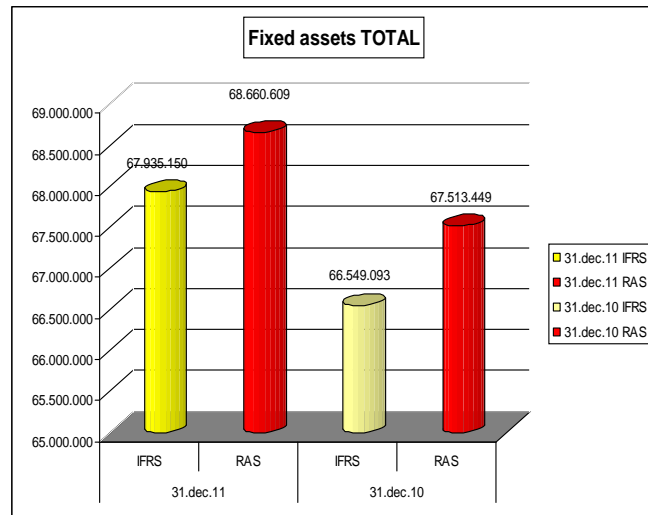
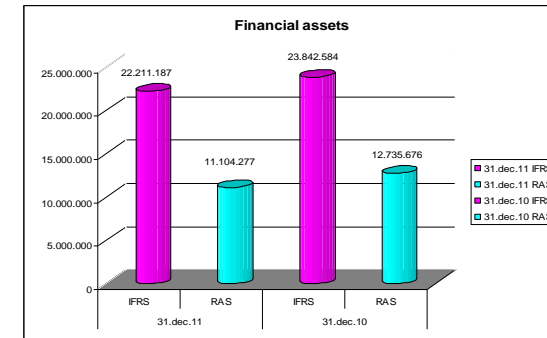
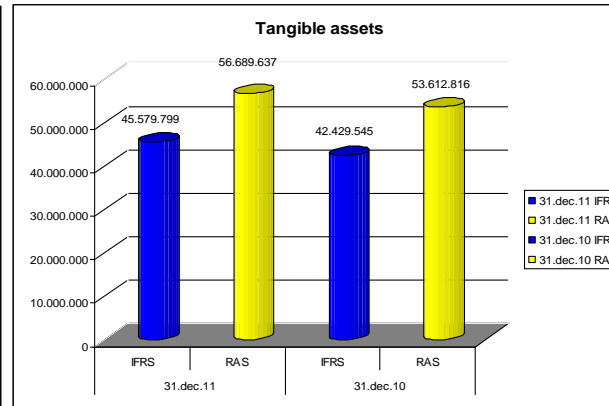
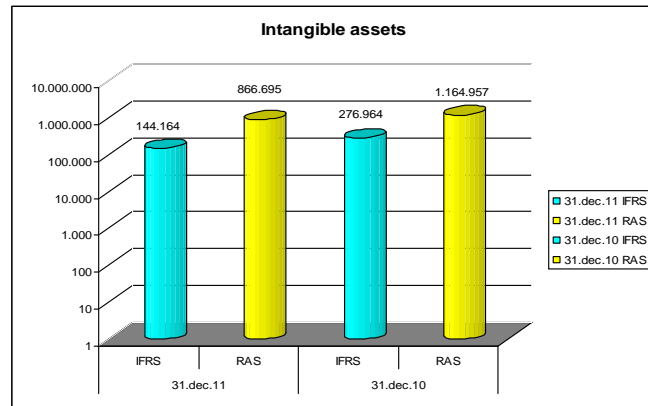
Annex 5 - TRANSELECTRICA

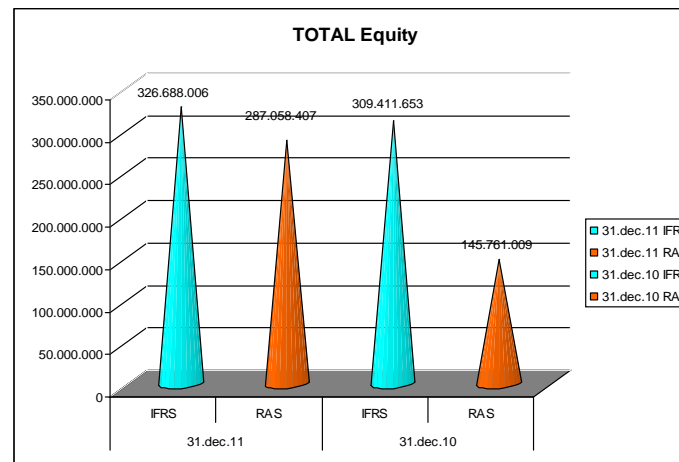
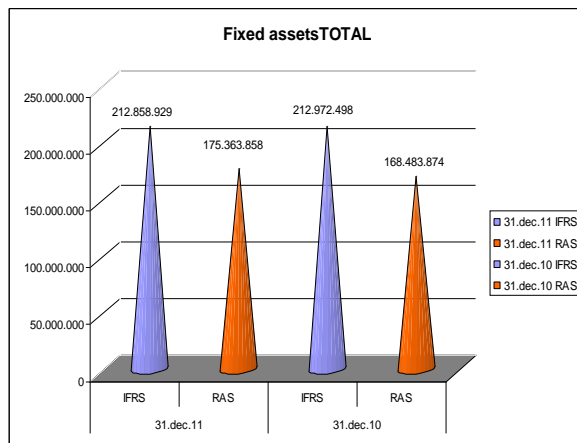
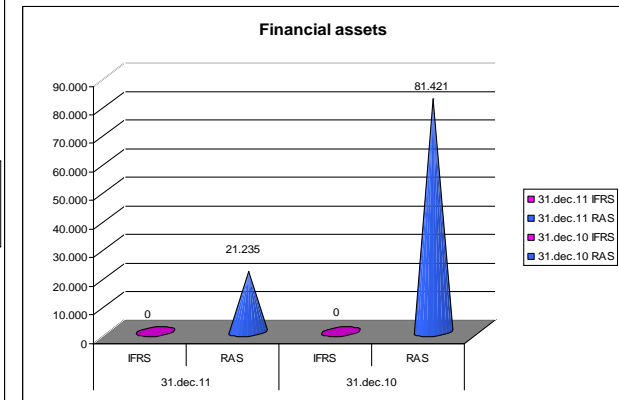
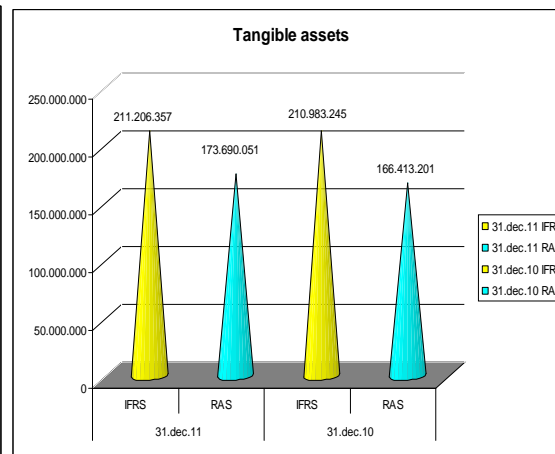
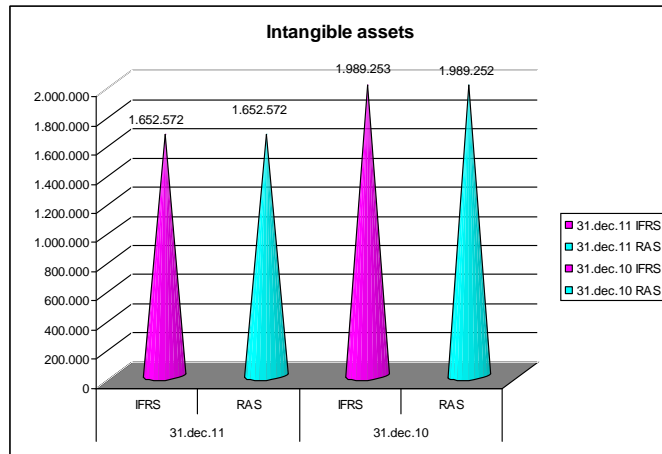
Annex 6- ALRO

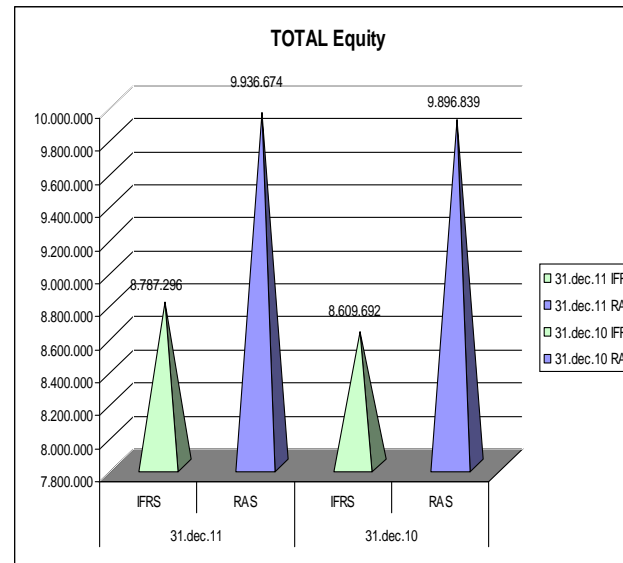
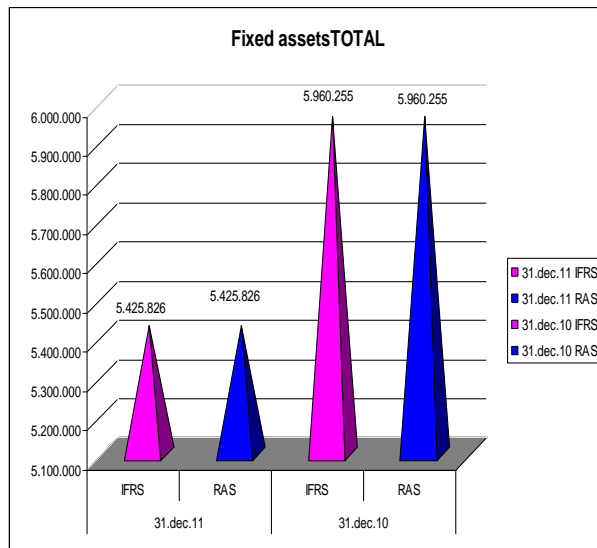
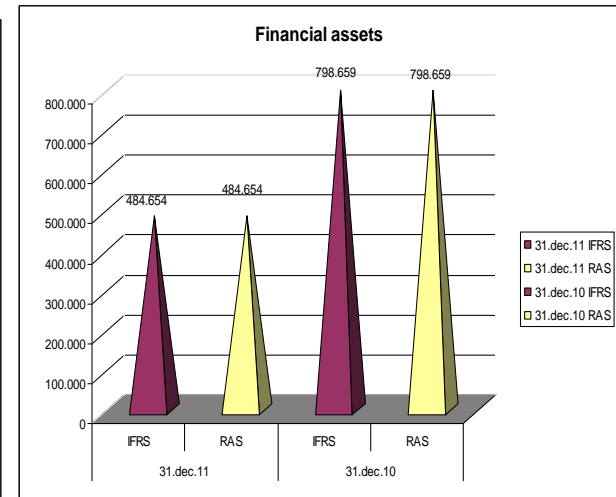
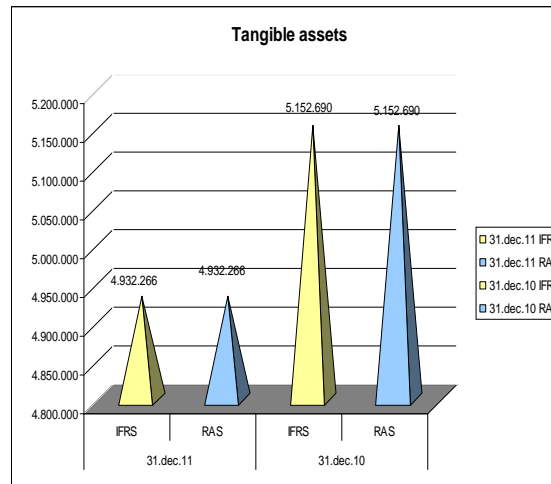
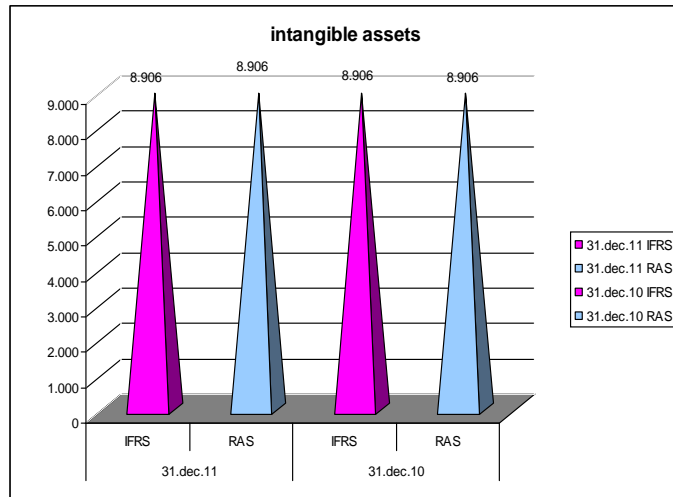
Annex 7- BIOFARM

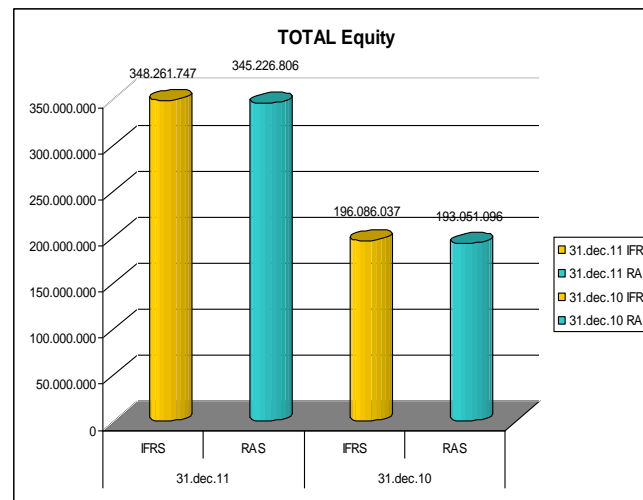
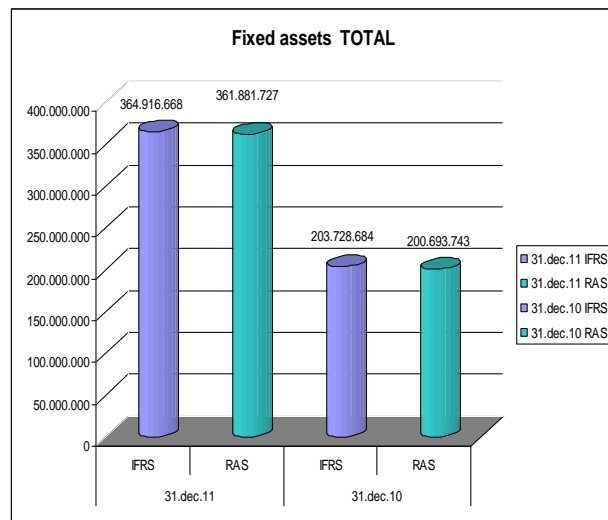
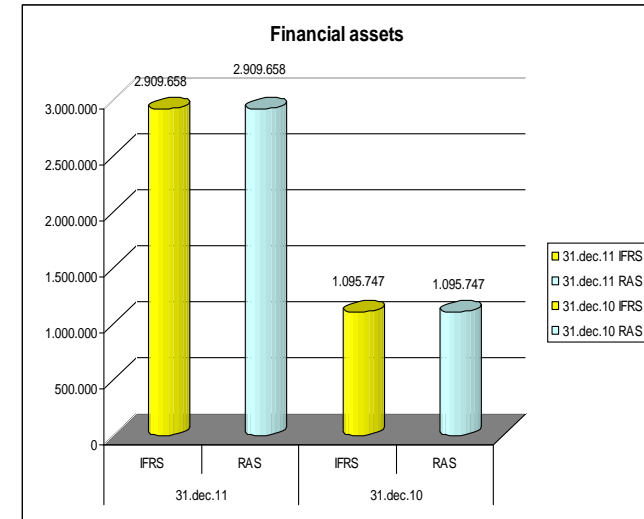
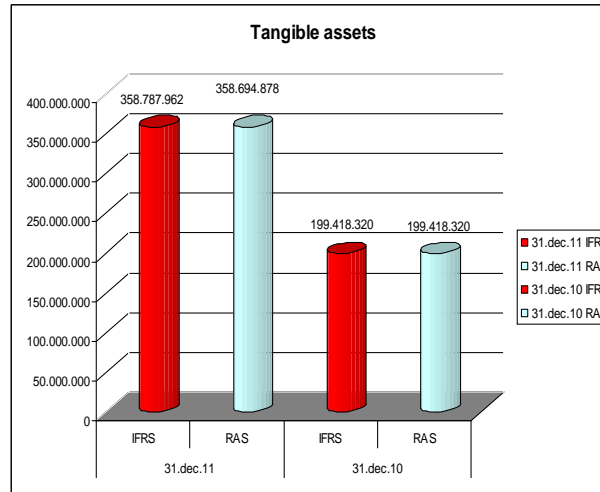
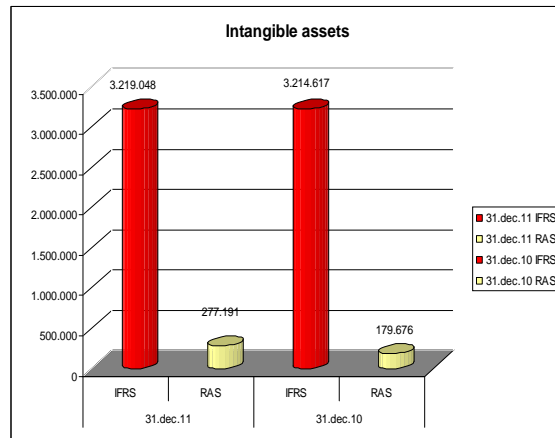
Annex 8- ANTIBIOTICE SA

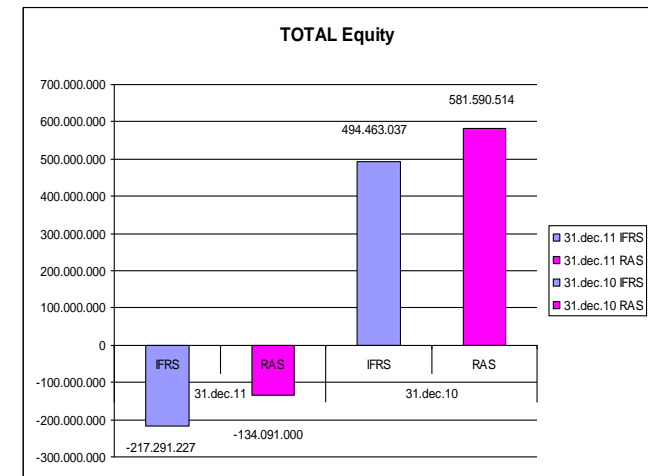
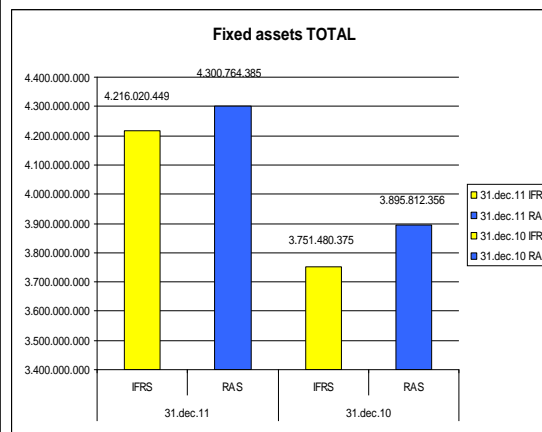
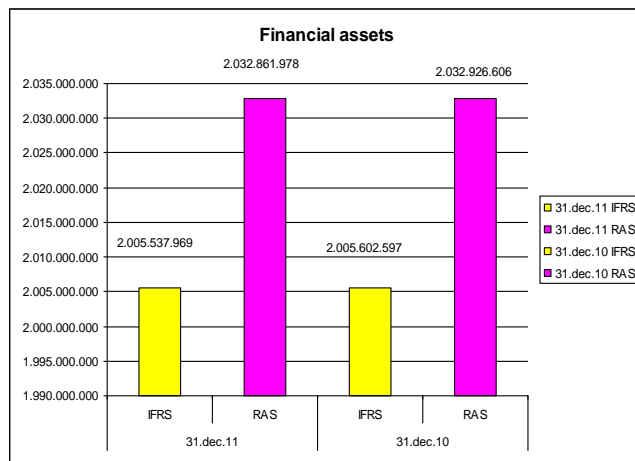
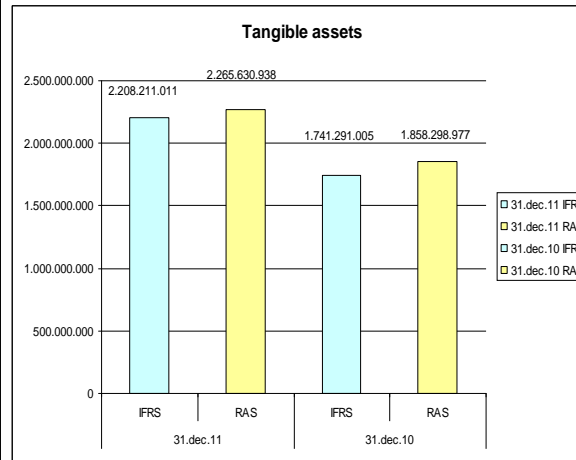
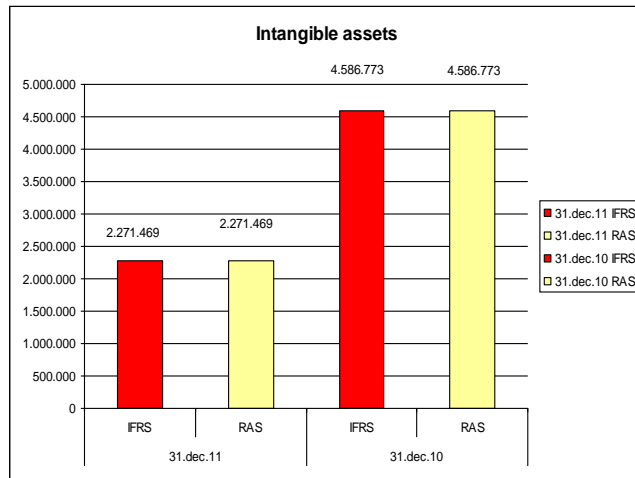
Annex 9 - ENERGOPETROL

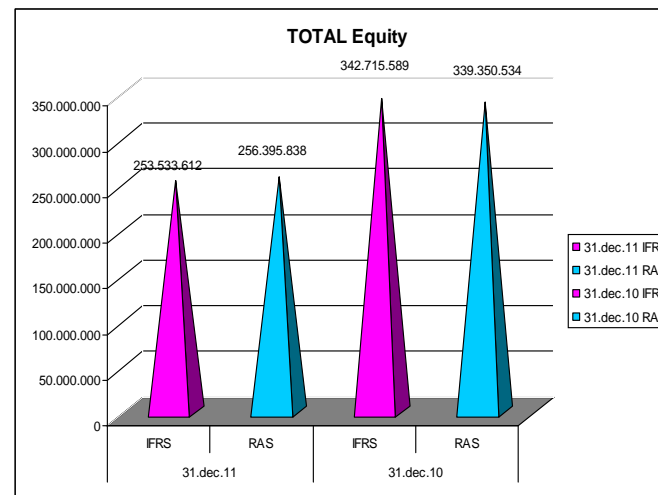
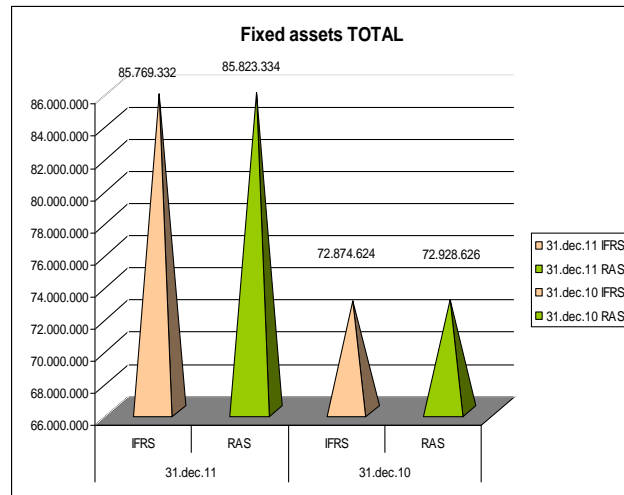
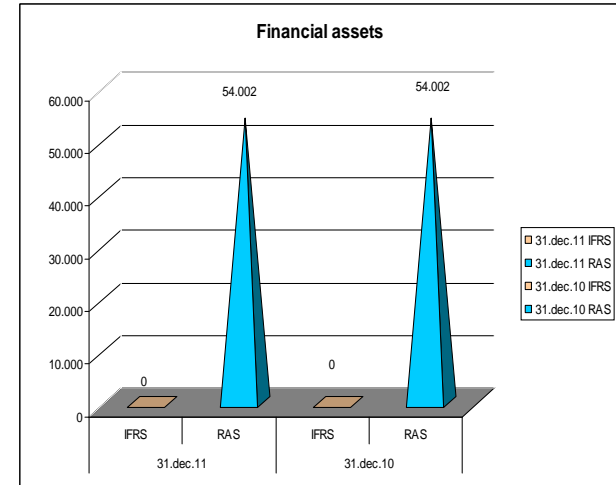
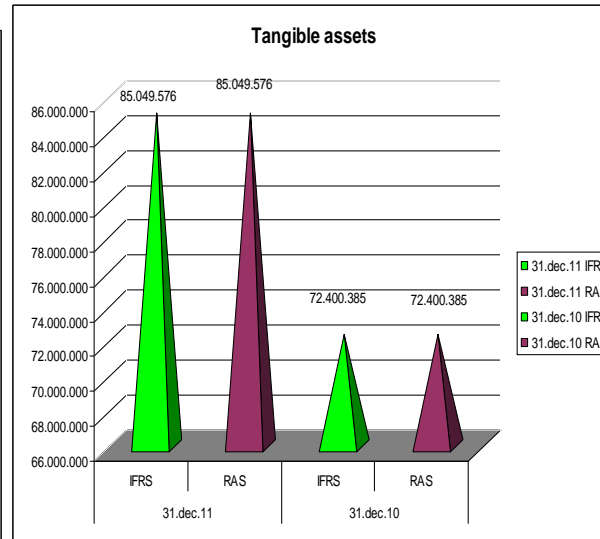
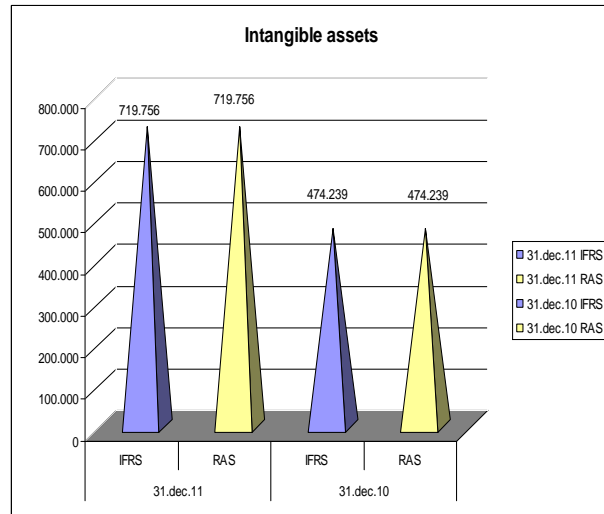
Annex 10 - OIL TERMINAL

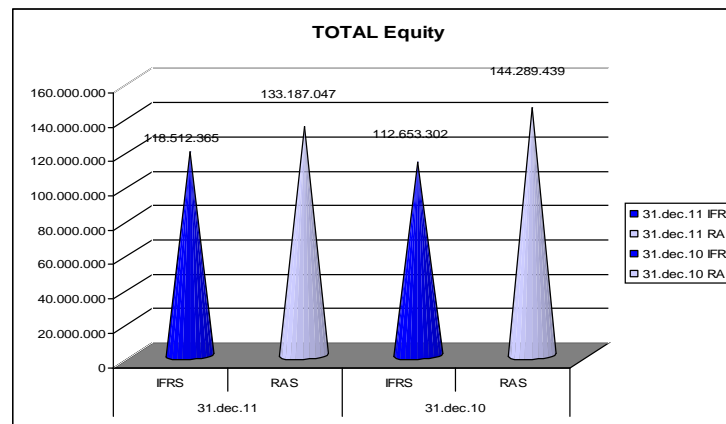
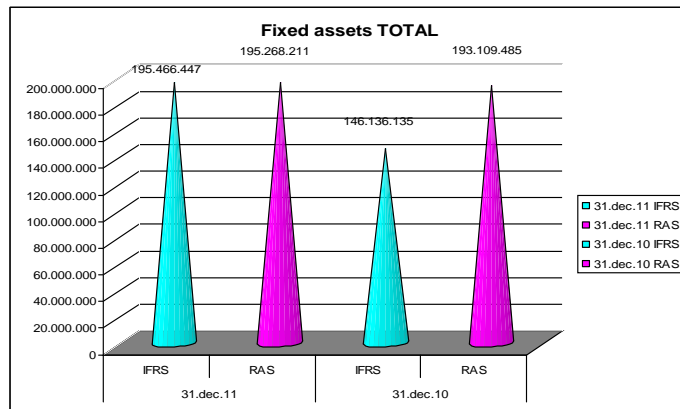
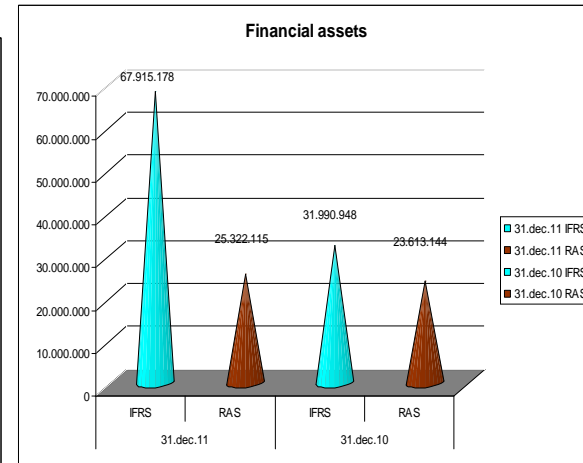
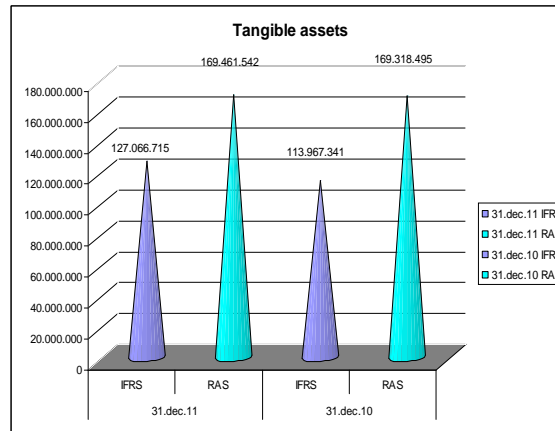
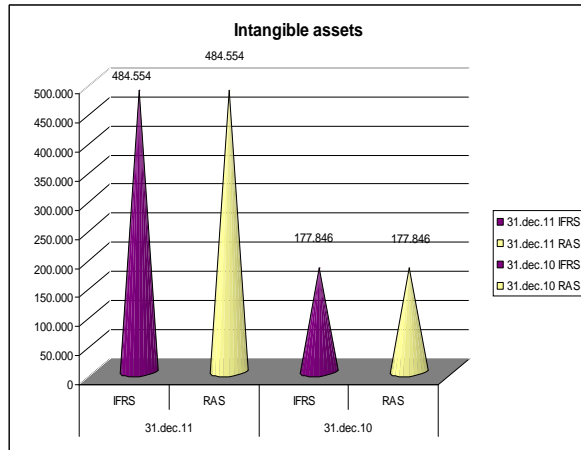
Annex 11 - ROMPETROL

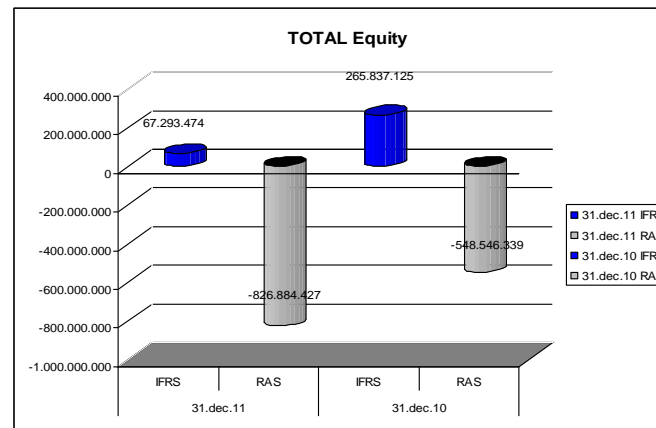
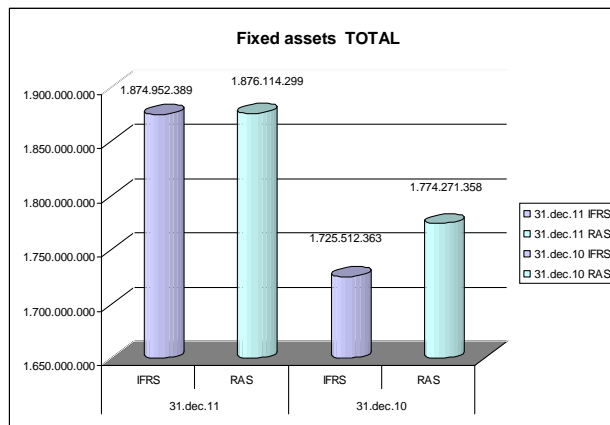
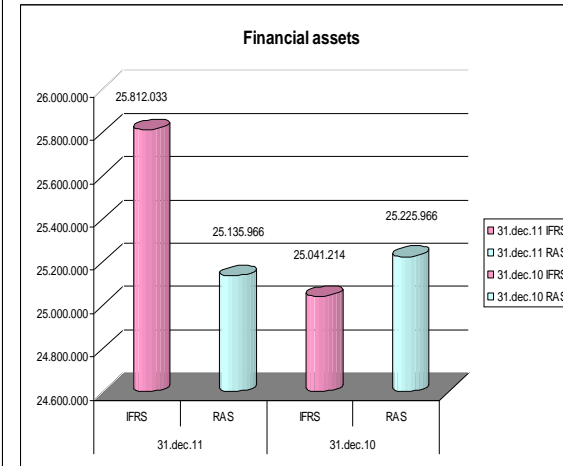
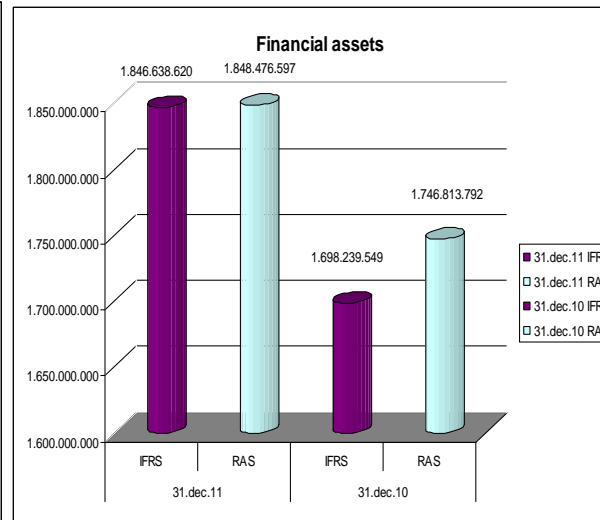
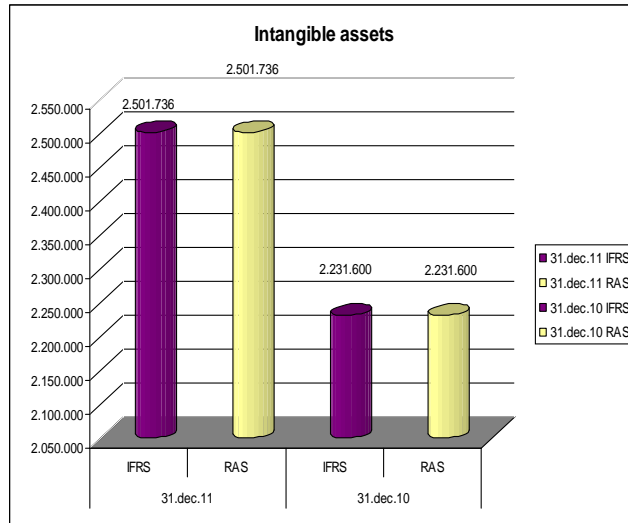
Annex 12 - ZENTIVA

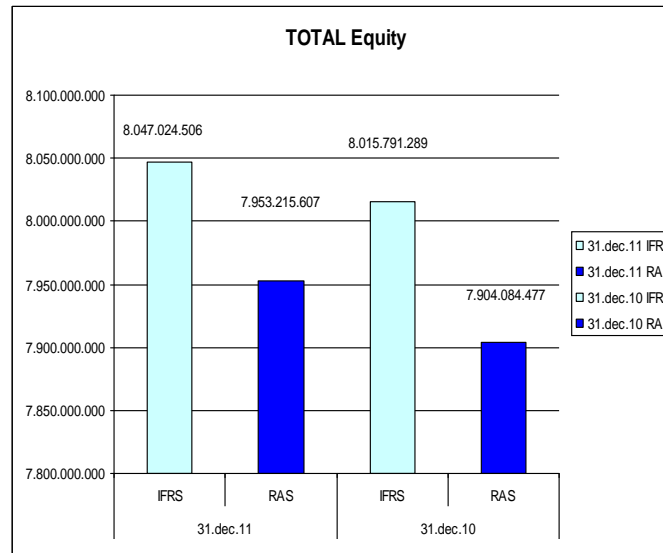
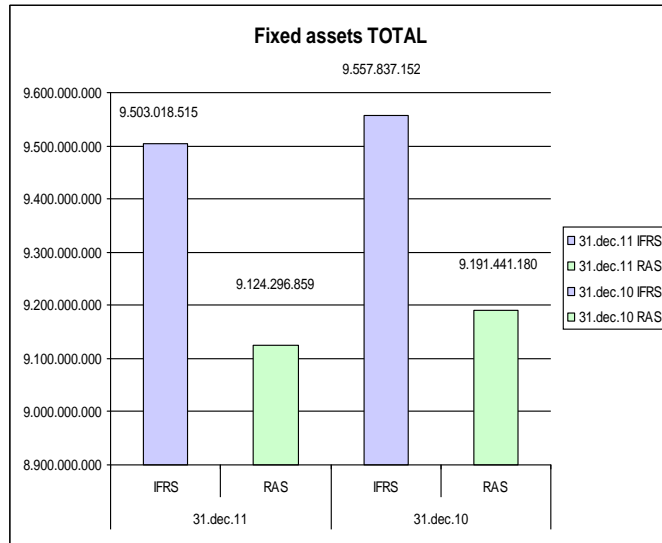
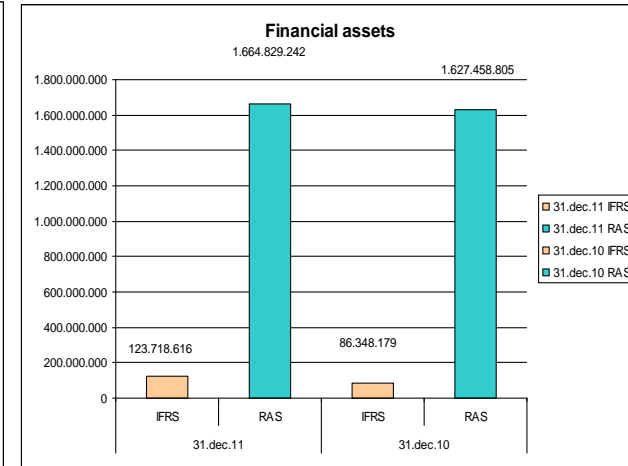
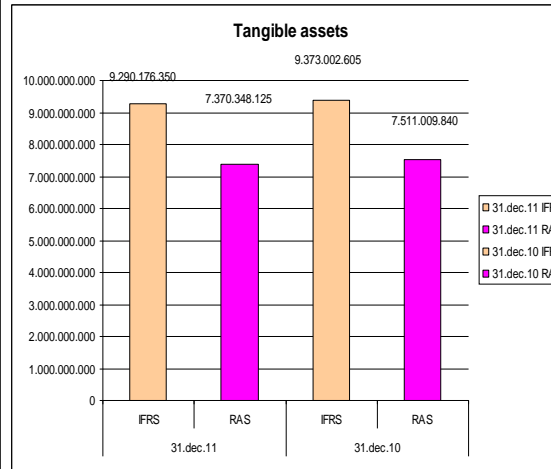
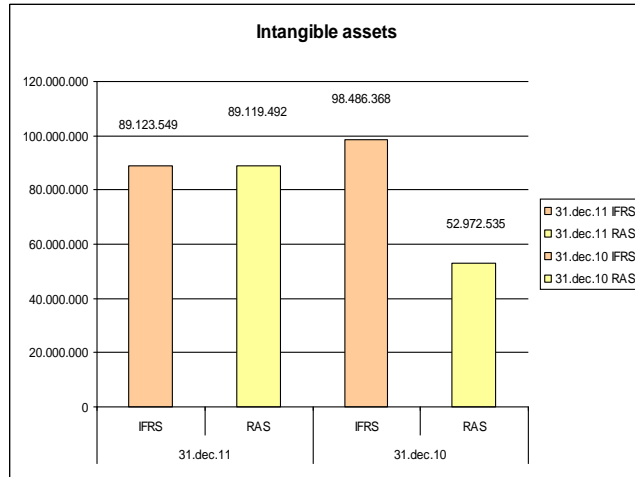
Annex 13 - ROMCARBON

Annex 14 - OLTCHIM

Annex 15 -NUCLEARELECTRICA

APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ - OPORTUNITATE ȘI PROVOCARE

Drd. Nicoleta PAVEL

coala Doctoral de Contabilitate, Academia de Studii Economice, România

Email: nicoletapavel@ymail.com

Rezumat: Schimb rile produse dup anul 1989 în mediul economic, social și politic au impus evoluții rapide i în mediul legislativ, inclusiv în ceea ce privește contabilitatea societăților. Existența unei diversități de operațiuni economico-financiare efectuate de c tre societ și a impus reglementarea acestora din punct de vedere contabil, realizându-se un proces de asimilare a prevederilor IFRS în normele contabile române ti. Aceast asimilare treptat a f cut posibil înțelegerea și aplicarea în practică de către specialiștii din societ și a unor norme contabile din ce în ce mai complexe și chiar trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabil . Pentru a analiza impactul trecerii la aplicarea IFRS ca bază contabil asupra valorii elementelor de activ i a capitalurilor proprii s-au comparat informațiile prezentate de societăți potrivit IFRS cu cele determinate pentru aceea i perioad potrivit reglement rilor contabile aplicabile anterior trecerii la IFRS (reglement ri conforme cu directivele europene). Rezultatele cercet rii efectuate asupra informațiilor cuprinse în situațiile financiare întocmite de cinsprezece companii, considerate reprezentative, au pus in evidenta faptul ca trecerea la aplicarea IFRS ca baza contabila nu a afectat semnificativ valoarea totala a activelor imobilizate ale acestora, ci a determinat unele reclasificari între diferite categorii de active precum si unele ajustari de valoare. Totodat , analiza capitalurilor proprii rezultate în urma aplic rii IFRS a pus în evidență faptul că retratările efectuate nu au afectat semnificativ capitalurile proprii în totalitatea lor, existând modific ri în structura acestora. Graficele prezentate în anex pun în evidență, comparativ, activele imobilizate i capitalurile proprii potrivit IFRS i OMFP nr. 3055/2009, cu modific rile i complet rile ulterioare.

Cuvinte-cheie: reglement ri comunitare și naționale, raportări, standarde internaționale de raportare financiar (IFRS), trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabil , impactul aplic rii IFRS

Clasificarea JEL: M 41.

1. Introducere

Trecerea de la aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) de c tre unele categorii de societ și a reprezentat un proces complex care a implicat reprezentanți ai mediului de afaceri, profesioni ti contabili i reglementatori în domeniul contabilității.

În calitate de țară membră a Uniunii Europene, România trebuie s aplice regulamentele comunitare a a cum sunt acestea publicate.

Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European i al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate prevede cerințele privind aplicarea IFRS la nivel comunitar.

Potrivit acestui regulament numai anumite categorii de societ și sunt obligate s aplice IFRS în situațiile financiare consolidate.

Regulamentul las la latitudinea statelor membre posibilitatea de a cere societ ților sau de a da acestora dreptul la opțiunea de aplicare a IFRS în funcție de anumite interese sau scopuri urm rite (ex.: atragerea de capital).

În anul 2012, factorii de decizie în domeniul normaliz rii contabile au hot rât ca societ țile ale c ror valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată, trebuie să aplice IFRS și să publice situații financiare anuale întocmite în conformitate cu aceste standarde.

2. Principalele etape ale evoluției contabilității în România

Schimbările produse după anul 1989 în mediul economic, social și politic au impus evoluții rapide și în mediul legislativ, inclusiv în ceea ce privește contabilitatea societăților.

Întrucât trecerea de la economia socialistă centralizată la economia de piață s-a efectuat fără o pregătire prealabilă în plan legislativ, România s-a aflat în situația de a reglementa din punct de vedere contabil tranzacțiile efectuate de societăți pe măsura cererilor acestora au apărut.

În ceea ce privește procesul de normare și sistemul de raportare contabilă, distingem mai multe perioade²⁴, dintre care se menționează:

- Perioada 1990-1993 care s-a caracterizat prin măsurile tranzitorii, respectiv elaborarea unor norme contabile cuprinzând prevederi sumare care să facă tranziția la norme contabile specifice unei economii de piață.

- Perioada 1994-1999 în care s-a realizat reforma sistemului de contabilitate românesc bazat pe directivele europene, normele contabile emise în această perioadă caracterizându-se prin:

- preluarea principiilor contabile și a regulilor de evaluare a elementelor bilanțiere din Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene (78/660/EEC);

- existența unui format al situațiilor financiare prestabilit (bilanț, cont de profit și pierdere) preluat din aceeași directivă, informațiile prezentate fiind, de regulă, numerice;

- conectarea, în cea mai mare parte, a prevederilor contabile la prevederile din normele fiscale;

- lipsă de flexibilitate în ceea ce privește posibilitatea realizării unor raționamente profesionale.

Începând cu anul 2001, în România a început un proces de adoptare parțială²⁵ a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară prin aplicarea *Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 94/2001 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate*, denumit în continuare *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 94/2001*.

Aplicarea reglementărilor contabile armonizate cu IFRS s-a realizat gradual de către societățile ale căror valori mobiliare erau tranzacționate la Bursa de Valori București, companiile și societățile naționale, societățile cuprinse în anexa la ordinul menționat precum și de către alte societăți, în funcție de îndeplinirea unor indicatori (cifra de afaceri netă, total active și număr mediu de salariați).

Celelalte categorii de societăți (majoritatea) au continuat să aplice norme contabile conforme cu directivele europene.

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 94/2001 a fost în vigoare până în anul 2005, acesta fiind abrogat de Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1752/2005 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a și a VII-a a Comunităților Economice Europene.

Aplicarea unor standarde internaționale de contabilitate alături de directivele europene (*Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 94/2001*) a pus în evidență unele dificultăți, atât în ceea ce privește armonizarea prevederilor din normele contabile cu prevederi cuprinse în legislația națională, cât și dificultăți în înțelegerea și aplicarea în practică a normelor contabile de către specialiștii din societăți.

Referitor la conținutul acestei norme contabile se menționează următoarele:

- norma contabilă reprezintă o "mixtură" între prevederile din Directiva contabilă (Directiva a IV-a) și prevederile din unele Standarde Internaționale de Contabilitate;

²⁴ o prezentare analitică a etapelor în evoluția contabilității românești este efectuată de domnul conferențiar Costel Istrate în lucrarea "Contabilitate și rapoarte financiare individuale și consolidate", Editura Polirom 2016

²⁵ nu au mai fost aplicabile unele standarde internaționale de contabilitate (ex.: IAS 29 "Raportarea financiară în economii hiperinflaționiste", IAS 1 "Prezentarea situațiilor financiare")

- structura situațiilor financiare anuale individuale era cea prevăzută în Directiva a IV-a;

- tratamentele contabile și regulile de evaluare erau cele prevăzute în standardele internaționale de contabilitate;

- au apărut elemente bilanțiere noi (de ex: creanțe sau datorii din impozitul pe profit amânat);

- concepția și exprimarea în IFRS erau, în mai multe cazuri, la nivel de principii, spre deosebire de directivele europene care cuprindeau reguli clar definite.

În procesul de aplicare a normei contabile s-au identificat următoarele aspecte:

- standardele internaționale de contabilitate aplicabile la acea dată erau traduse greoi, erau utilizați termeni noi, cu exprimări neuzuale în texte care aveau putere de norme și trebuiau aplicate unitar (ex: expresii ”de regulă”, ”uneori”);

- dificultăți în înțelegerea și aplicarea IFRS de către specialiștii din societăți având în vedere atât volumul mare de informații noi cuprinse cât și conceptele noi cuprinse în acestea;

- necorelarea prevederilor din unele IFRS-uri cu prevederile din legislația fiscală, fapt ce a condus la interpretări diferite de către organele de control fiscal. În perioada de aplicare a acestui ordin au fost emise mai multe decizii ale Comisiei Fiscale Centrale din Ministerul Finanțelor Publice pentru a se aduce clarificări privind tratamentul fiscal al unor operațiuni contabile.

Ca urmare a riscurilor legate de înțelegerea și aplicarea eronată a unor tratamente contabile și a posibilității de interpretare a unor tratamente fiscale, dar și a faptului că aplicarea IFRS în situațiile financiare individuale nu reprezenta o obligație care să derive din legislația comunitară, s-a renunțat la aplicarea IFRS alături de directivele europene.

În aceste condiții, aplicarea IFRS a rămas obligatorie pentru întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate de către societățile ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată și opțională de către alte societăți și pentru întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate.

Perioada 2005-2007 s-a caracterizat prin trecerea de la faza de ”armonizare” cu directivele contabile, la faza de ”conformitate” cu acestea, în perspectiva îndeplinirii criteriilor de aderare la UE.

Perioada 2007-2012 reprezintă perioada în care au avut loc evoluții semnificative în procesul de normare contabilă, caracterizate prin:

- asimilarea în normele contabile naționale a unor tratamente din standardele internaționale de raportare financiară;

- posibilitatea aplicării IFRS la întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate de către societăți.

Perioada 2012-2017 se caracterizează prin aplicarea în paralel a două reglementări contabile, respectiv:

- reglementări contabile conforme cu directivele contabile aplicabile de cea mai mare parte a societăților;

- reglementările contabile conforme cu IFRS, aplicabile de către anumite categorii de societăți, expres prevăzute în actele normative.

Trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă a fost ”anunțată” prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 881/2012²⁶.

Acest ordin prevede că societățile ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată trec la aplicarea IFRS ca bază contabilă începând cu situațiile financiare anuale ale exercițiului financiar 2012²⁷.

26 publicat în Monitorul Oficial al României nr. 424/26 iunie 2012
27 Art. 3 din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 881/2012

Norma contabil care prevede aspecte tehnice referitoare la trecerea de la o contabilitate organizată și condusă potrivit Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 3055/2009, cu modificările și completările ulterioare, la contabilitatea potrivit IFRS este Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1286/2012, cu modificările și completările ulterioare²⁸.

Această normă cuprinde referințe cu privire la organizarea și conducerea contabilității, responsabilitățile ale conducerii societăților și un plan de conturi general.

Dintre prevederile acestei norme se menționează:

- a) IFRS se aplică împreună cu alte prevederi legale (de exemplu Legea 31/1990 privind societățile, Legea 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, legislație emisă de autoritatea de reglementare cum ar fi Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei);
- b) IFRS se aplică așa cum sunt emise pentru a se asigura conformitatea situațiilor financiare anuale cu IFRS.

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2844/2016²⁹ care a abrogat Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1286/2012, cu modificările și completările ulterioare, nu a adus modificări semnificative față de ordinul anterior.

În principal modificările se referă la:

- extinderea ariei de aplicare a reglementărilor contabile conforme cu IFRS, respectiv aplicarea acestora și de către companiile și societățile prevăzute în lista anexă la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 666/2015³⁰ (societățile ale căror valori mobiliare nu sunt tranzacționate pe o piață reglementată);
- includerea unei prevederi care să permit aplicarea în viitor a IFRS și de către alte categorii de societăți, potrivit prevederilor legale;
- completarea planului de conturi general ținând seamă de modificările și completările aduse unor IFRS-uri (de exemplu includerea în aria de aplicabilitate a IAS 16 a plantelor productive).

3. Aplicarea IFRS în România

3.1 Reglementări comunitare privind aplicarea IFRS

În condițiile în care România a devenit țară membră UE, aceasta a trebuit să aplice prevederile *Regulamentului (CE) nr. 1606/2002*³¹ al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate, denumit în continuare Regulamentul nr. 1606/2002.

Un obiectiv important al Regulamentului nr. 1606/2002 îl constituie adoptarea și utilizarea standardelor internaționale de contabilitate în cadrul Comunității Economice Europene, în scopul armonizării informațiilor financiare prezentate de societățile ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată pentru a asigura un grad înalt de comparabilitate și transparență a situațiilor financiare, precum și funcționarea eficientă a pieței interne și a pieței de capital comunitare.

Regulamentul nr. 1606/2002, cu modificările și completările ulterioare, prevede obligativitatea aplicării standardelor internaționale de raportare financiară în situațiile financiare anuale consolidate de către societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, lăsând la latitudinea statelor membre posibilitatea extinderii aplicării IFRS și în situațiile financiare anuale individuale.

²⁸ publicat în Monitorul Oficial al României nr. 687/4 octombrie 2012

²⁹ publicat în Monitorul Oficial al României nr. 1020/2016

³⁰ publicat în Monitorul Oficial al României nr. 442 din 22 iunie 2015

³¹ Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate, publicat în Jurnalul Oficial la Uniunii Europene L 243/11.09.2002.

În ceea ce privește situația aplicării IFRS de către statele membre UE, nu există o situație actualizată, ultimele informații publicate fiind pentru anul 2012.

Pe site-ul Comisiei Europene³² este publicată situația aplicării IFRS de către țările membre, dar aceasta, cel puțin în cazul României, nu mai este de actualitate.

Admiterea României ca stat membru UE s-a realizat după evaluări efectuate de organismele internaționale (Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional și serviciile Comisiei Europene) privind îndeplinirea criteriilor de aderare, inclusiv în ceea ce privește domeniul contabilității.

În mod special, au fost evaluate normele contabile și legislația privind auditul statutar al situațiilor financiare comparativ cu prevederile din reglementările comunitare în domeniu.

3.2 Situații financiare consolidate și raportări potrivit IFRS

Existența în România a unui număr semnificativ de filiale ale unor persoane juridice cu sediul în state membre UE a condus la necesitatea unui limbaj contabil comun între filiale și societățile mamă.

În unele cazuri, acțiunile societăților mamă erau tranzacționate la bursele din statele de rezidență, fapt ce impunea întocmirea de situații financiare consolidate în baza IFRS.

Ca urmare a necesităților de informații, filialele din România au conceput sisteme de raportare paralele, respectiv contabilitate și raportări IFRS pentru necesități proprii ale societăților mamă și contabilitate și raportări contabile potrivit legislației naționale destinate instituțiilor statului, acestea reprezentând raportările oficiale.

Existența unei diversități de operațiuni economico-financiare efectuate de către societăți a impus reglementarea acestora din punct de vedere contabil, realizându-se un proces de asimilare a prevederilor IFRS în normele contabile românești. Această asimilare treptată a fost posibilă înțelegerea și aplicarea în practică de către specialiștii din societăți a unor norme contabile din cele mai complexe și chiar trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă.

3.3. Aplicarea IFRS ca bază contabilă

Perioada 2012-2016 poate fi considerată ca un început al marilor provocări prin trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă de către anumite categorii de societăți, respectiv:

- instituțiile financiare bancare;
- societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.

Cea mai mare parte a operatorilor economici continuă să aplice norme contabile conforme cu directivele europene. Caracteristic acestor norme este faptul că prevederile din directivele europene sunt semnificativ completate cu prevederi din unele standarde internaționale de raportare financiară.

Trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă de către unele categorii de societăți s-a efectuat din mai multe considerente, dintre care se menționează:

a) în cazul instituțiilor financiare bancare, supravegheate de Banca Națională a României, au existat solicitări ale societăților mamă ca filialele lor în România să aplice IFRS și de a avea o contabilitate unică atât pentru scopuri de raportare oficială cât și pentru raportări în cadrul grupului;

³² http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/docs/ias/ias-use-of-options_en.pdf

b) în cazul societăților ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, aplicarea IFRS în contabilitate a urm. rit:

- necesitatea de a face inteligibile și credibile informațiile prezentate în situațiile financiare anuale și în alte raportări periodice pe care le public societățile;
- prezentarea în notele explicative ce însoțesc situațiile financiare anuale a unor informații suplimentare care pun în evidență relațiile societății cu părțile afiliate, prezentarea unor informații nefinanciare, aspecte privind guvernarea corporativă ;
- realizarea condițiilor prevăzute de legislație astfel încât acțiunile societăților să fac obiectul listării la burse din state europene;
- accesul la resurse de finanțare atrase de la bănci și diverși finanțatori.

O categorie distinctă de societăți care trebuie să aplice IFRS ca bază contabilă este reprezentată de societățile cuprinse în lista anexă la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 666/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportarea Financiară de către unele entități de stat.

În cazul acestor societăți, decizia de aplicare a IFRS a fost luată ca urmare a m. surilor convenite de autoritățile române cu organismele internaționale, respectiv Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional. În principal, s-a avut în vedere nevoia de transparență și credibilitate a informațiilor prezentate de societățile în cauză în situațiile financiare anuale.

4. Impactul aplicării IFRS ca bază contabilă asupra activelor și capitalurilor proprii ale unor societăți - studiu de caz

Analiza efectuată a urmărit să pună în evidență modul în care trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă a afectat valoarea activelor și a capitalurilor proprii la societățile care au aplicat IFRS ca bază contabilă.

Societățile care au făcut obiectul analizei sunt din categoria celor ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată.

Eșantionul cuprinde un număr de 15 societăți/companii considerate reprezentative pentru obiectivul studiului prin faptul că :

- societățile dețin active de valori semnificative și elemente de capitaluri proprii care sunt reglementate legal;

- natura activității și cifrele de afaceri raportate de societăți sunt semnificative chiar la nivel de economie națională;

- unele dintre companii (Transelectrica, Transgaz, Nuclearelectrica, Conpet și Romgaz, Oltchim) sunt companii cu capital majoritar de stat. Unele societăți au activitate de monopol și gestionează sisteme de transport național, respectiv: energie - Transelectrica, gaze - Transgaz și Romgaz, petrol –Conpet;

Activitatea acestor companii este reglementată de diferite autorități ale statului, acestea aprobând criteriile în funcție de care se stabilesc tarifele pentru serviciile prestate;

- Transelectrica, Transgaz și Conpet gestionează active care aparțin domeniului public al statului, în baza unor contracte de concesiune;

- unele dintre companii, respectiv OMV Petrom, Alro, Romcarbon, Biofarm, Antibiotice SA, Zentiva SA, Energopetrol SA, Oil Terminal, Rompetrol sunt companii cu capital integral sau majoritar privat, unele dintre ele fiind când parte din grupuri de societăți listate la diverse burse;

- unele dintre societăți au întocmit situații financiare consolidate IFRS pe care le-au publicat pe site-urile lor înainte de a trece la aplicarea IFRS ca bază contabilă.

5. Metodologia cercetării

Studiul a urmărit impactul trecerii la aplicarea IFRS ca bază contabilă asupra activelor imobilizate ale societăților (modificări în structură, evaluare) și impactul asupra capitalurilor proprii (total).

Studiul nu a urmărit comparabilitatea informațiilor prezentate în situațiile financiare anuale de către cele 15 societăți deoarece acestea pot utiliza baze de evaluare diferite potrivit IFRS.

Forma de proprietate a societăților nu are relevanță pentru studiul efectuat deoarece prevederile IFRS se aplică tuturor societăților în aceleași condiții, indiferent de structura acționariatului.

Informațiile ce fac obiectul prezentului studiu au fost preluate din situațiile financiare anuale publicate de societăți pe site-urile lor.

Pentru a analiza impactul trecerii la aplicarea IFRS ca bază contabilă asupra valorii elementelor de activ și a capitalurilor proprii s-au comparat informațiile prezentate de societăți potrivit IFRS cu cele determinate pentru aceeași perioadă potrivit reglementărilor contabile aplicabile anterior trecerii la IFRS (reglementări conforme cu directivele europene).

Trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă a presupus publicarea de date comparabile pentru exercițiul financiar curent și pentru exercițiul financiar precedent.

În cazul societăților care au aplicat IFRS pentru prima dată³³, acestea au prezentat în situația poziției financiare informații comparative IFRS și pentru începutul primei perioade prezentate în situațiile financiare anuale.

Societățile Alro, Transelectrica, Transgaz, Biofarm, Antibiotice SA, Energopetrol, Oil Terminal, Rompetrol Rafinare, Zentiva, Romcarbom, Oltchim și OMV Petrom au aplicat IFRS ca bază contabilă începând cu exercițiul financiar 2012 și au prezentat date comparative în Situația Poziției financiare pentru 31 decembrie 2012, 31 decembrie 2011 și 1 ianuarie 2011.

Societățile Romgaz, Nuclearelectrica și Conpet au trecut la aplicarea IFRS ca bază contabilă începând cu exercițiul financiar 2013 și au prezentat în situația poziției financiare informații comparative pentru 31 decembrie 2013, 31 decembrie 2012 și 1 ianuarie 2012.

În ceea ce privește activele, cercetarea a vizat activele imobilizate în structură și totalul acestora.

Trecerea de la contabilitatea bazată pe directive contabile³⁴ la contabilitatea potrivit IFRS a presupus un proces de analiză și "retratare" care în principal s-a referit la:

- recunoașterea din contabilitate a unor active care nu îndeplineau criteriile de recunoaștere potrivit IFRS (ex: cheltuieli de constituire, fond comercial, active depreciate);
- recunoașterea în contabilitate a unor active care nu erau evidențiate potrivit normelor contabile conforme cu directivele europene;
- reclasificarea unor active de la o categorie la alta (ex: activele imobilizate destinate vânzării trecute de la imobilizări la stocuri);
- aplicarea criteriilor de evaluare prevăzute de IFRS (ex: IAS 36 Deprecierea activelor).

Analiza activelor imobilizate (total) la cele 15 societăți/companii a pus în evidență următoarele:

³³ Au aplicat IFRS 1 "Aplicarea pentru prima dată a IFRS"

³⁴ Reglementările contabile conforme cu directivele europene aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3055/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Tabelul nr. 1 Rezultatul retratării activelor imobilizate³⁵

Societate	31 decembrie 2012				31 decembrie 2011				1 ianuarie 2011			
	Imobilizări				Imobilizări				Imobilizări			
	Necorporale	Corporale	Financiare	Total	Necorporale	Corporale	Financiare	Total	Necorporale	Corporale	Financiare	Total
Transelectrica	-	-	-	-	66,34%	100,41%	99,08%	99,68%	123,52%	99,46%	99,32%	99,69%
Transgaz	-	-	-	-	21760,58%	22,90%	95,48%	97%	495,21%	29,07%	83,17%	100,68%
Romgaz	100%	104,55%	246,28%	105,14%	99,92%	104,47%	694,96%	106,59%	-	-	-	-
Conpet	100%	112,48%	100%	112,22%	100%	111,75%	100%	111,44%	-	-	-	-
Alro	-	-	-	-	10,00%	81,27%	143,02%	103,05%	9,49%	84,23%	106,47%	90,36%
Omv Petrom	-	-	-	-	97,99%	105,23%	113,66%	106,81%	98,61%	105,85%	111,84%	107,05%
Biofarm	-	-	-	-	16,63%	80,40%	200,02%	98,98%	23,77%	79,14%	187,21%	98,57%
Antibiotice SA	-	-	-	-	100%	121,60%	0%	121,38%	100%	126,78%	0	126,41%
Energopetrol	-	-	-	-	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Oil Terminal	-	-	-	-	1161,31%	100,03%	100%	100,84%	1789,12%	100%	100%	101,51%
Rompetrol Rafinare	-	-	-	-	100%	97,47%	98,66%	98,03%	100%	93,70%	98,66%	96,3%
Zentiva	-	-	-	-	100%	100%	-	99,94%	100%	100%	-	99,93%
Romcarbon	-	-	-	-	100%	74,98%	268,20%	100,10%	100%	67,31%	135,48%	75,68%
Oltchim	-	-	-	-	100%	99,9%	102,69%	99,94%	100%	97,22%	99,27%	97,25%
Nuclearelectrica	100%	126,05%	7,43%	104,15%	185,92%	124,79%	5,31%	103,99%	-	-	-	-

³⁵ active imobilizate retratate IFRS raportat la active imobilizate conform OMFP nr. 3055/2009, cu modificările și completările ulterioare

Impactul trecerii la IFRS asupra valorii imobilizărilor necorporale, a imobilizărilor corporale și financiare, comparativ cu valorile recunoscute potrivit reglementărilor contabile anterioare, se prezintă astfel:

- sunt situații în care nu s-au înregistrat diferențe sau acestea au fost ne semnificative (Romgaz, Conpet, Antibiotice SA, Energopetrol, Rompetrol Rafinare, Zentiva, Romcarbon, Oltchim, Nuclearelectrica în cazul imobilizărilor necorporale);
- sunt situații în care diferențele variază cu +/- 5% (Romgaz și Omv Petrom în cazul imobilizărilor corporale);
- sunt situații în care diferențele sunt semnificative (Alro, Omv Petrom, Biofarm și Romcarbon care au înregistrat creșteri de 143%, 113%, 200% și respectiv 268% la imobilizările financiare). Compania Romgaz a înregistrat o creștere a imobilizărilor financiare de 694% ca urmare a reclassificării unor creanțe comerciale.
- o situație aparte prezintă compania Transgaz, care a procedat la recunoașterea în conturi bilanțiere a valorii unei concesiuni care are ca obiect rețelele de transport a gazului. Totodată, compania a procedat la reclassificarea unor imobilizări corporale în categoria imobilizărilor necorporale. În aceste condiții, compania a înregistrat o creștere de 21760,58% la imobilizările necorporale și o reducere de 77,1% la imobilizările corporale. Această situație este atipică și reprezintă o situație de aplicare a raționamentului profesional.
- în urma analizei contractului de concesiune (aprobat prin HG nr. 886/2002), compania Oil Terminal a constatat că sunt îndeplinite condițiile de recunoaștere a concesiunii ca imobilizare necorporală potrivit IAS 38 "Imobilizări necorporale". Astfel, societatea a recunoscut concesiunea ca imobilizare necorporală la valoarea ei justă. În aceste condiții, compania a înregistrat o creștere de 1161,31% la imobilizările necorporale.

În ceea ce privește totalul activelor imobilizate, diferențele înregistrate sunt ne semnificative, cea mai mare diferență fiind de 21,38%, în cazul companiei Antibiotice S.A.

Tabelul nr. 2 Rezultatul retratării capitalurilor proprii¹

Societate	31 decembrie 2012	31 decembrie 2011	1 ianuarie 2011
Transelectrica	-	98,24%	97,46%
Transgaz	-	182%	187,46%
Romgaz	93,62%	95,61%	-
Conpet	112,22%	111,44%	-
Alro	-	110,71%	80,73%
Omv Petrom	-	109,56%	111,7%
Biofarm	-	100%	100%
Antibiotice SA	-	113,81%	212,27%
Energopetrol	-	88,43%	86,99%
Oil Terminal	-	100,88%	101,57%
Rompertrol Rafinare	-	162,05%	85,02%
Zentiva	-	98,88%	100,99%
Romcarbon	-	88,98%	78,07%
Oltchim	-	-8,14%	-48,46%
Nuclearelectrica	101,18%	101,41%	-

¹ capitaluri proprii retratate IFRS raportat la capitaluri proprii potrivit OMFP nr. 3055/2009

Analiza capitalurilor proprii rezultate în urma aplicării IFRS pune în evidență faptul că, în cele mai multe cazuri, retraterile efectuate nu au afectat semnificativ sumele evidențiate potrivit normelor contabile anterioare. Există, totuși, modificări în structura elementelor de capitaluri proprii.

Creșteri semnificative ale capitalurilor proprii s-au înregistrat la compania Transgaz, care a procedat la recunoașterea în contabilitate a unei concesiuni și a unei rezerve corespunzătoare la Antibiotice S.A. Ca urmare a dificultăților financiare, în consecință, a structurii elementelor prezentate în bilanțul întocmit potrivit OMFP 3055/2009, societatea Olchim a prezentat în situațiile financiare IFRS capitaluri proprii negative.

Graficele prezentate în anexă pun în evidență, comparativ, activele imobilizate și capitalurile proprii potrivit IFRS și OMFP nr. 3055/2009, cu modificările și completările ulterioare.

6. Concluzii

Normele contabile naționale au suferit un proces continuu de dezvoltare și armonizare cu prevederi cuprinse în IFRS, fiind când posibil procesul de trecere la aplicarea IFRS ca bază contabilă.

Trecerea de la aplicarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene la aplicarea IFRS ca bază contabilă constituie un proces complex în care rezultatele obținute în urma retraterilor sunt influențate atât de structura elementelor de activ, datorii și capitaluri proprii, cât și de anumite raționamente profesionale.

Aplicarea IFRS ca bază contabilă presupune ca în situații frecvente să fie efectuate estimări, calcule actuariale, ajustări și reclasificări.

Unele dintre societățile care au făcut obiectul studiului au capital majoritar de stat și desfășoară activități reglementate de anumite autorități (legislație secundară), aplicarea unor raționamente profesionale fiind limitată. În această situație se află și societățile care gestionează active imobilizate aparținând domeniului public al statului.

Deși s-au produs modificări în legislația fiscală pentru a fi pusă de acord cu evoluțiile din contabilitate, există un decalaj de timp în care anumite operațiuni contabile pot fi interpretate diferit de către organele fiscale.

În ceea ce privește nivelul de înțelegere și aplicare a IFRS de către profesioniștii contabili și auditorii financiari, se poate aprecia că trecerea la aplicarea IFRS ca bază contabilă nu a ridicat probleme deosebite, înțelegerea IFRS făcându-se gradual și cu sprijinul organismelor profesionale (CECCAR, CAFR).

Deși trecerea la aplicarea IFRS în studiul efectuat a pus în evidență modificări semnificative asupra elementelor de active și capitaluri proprii doar în unele cazuri, se constată din partea autorităților de reglementare prudență în ceea ce privește extinderea ariei societăților care aplică IFRS ca bază contabilă.

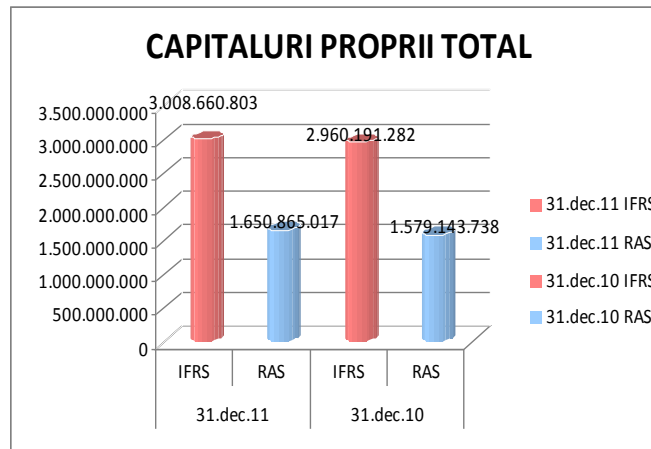
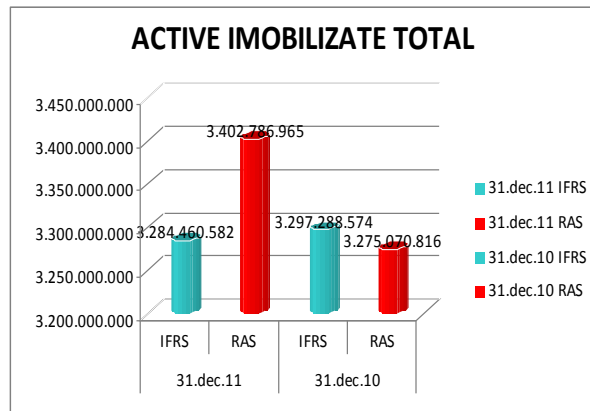
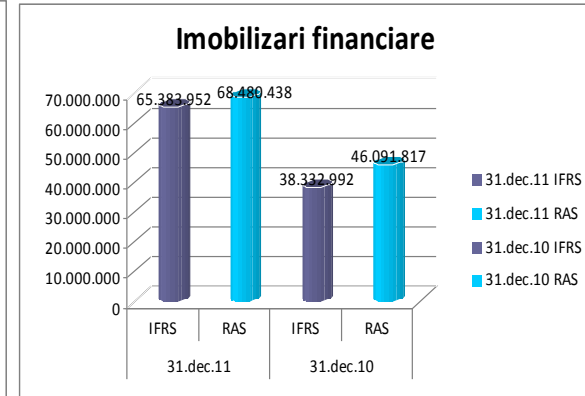
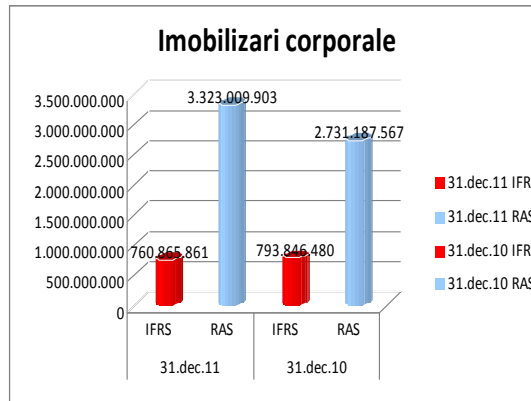
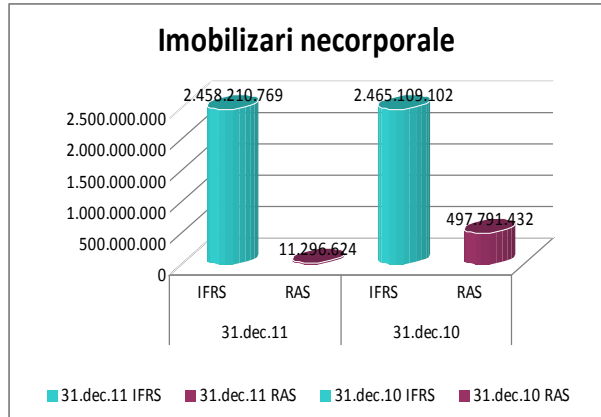
Se poate aprecia că aplicarea IFRS ca bază contabilă este un proces complex la care trebuie să-și aducă contribuția profesioniștii contabili, auditorii financiari, evaluatorii și instituțiile statului. Totodată, organele de conducere ale societăților trebuie să aloce resurse materiale și umane suficiente și să manifeste disponibilitate pentru schimbare și dialog cu factorii interni și externi.

Bibliografie

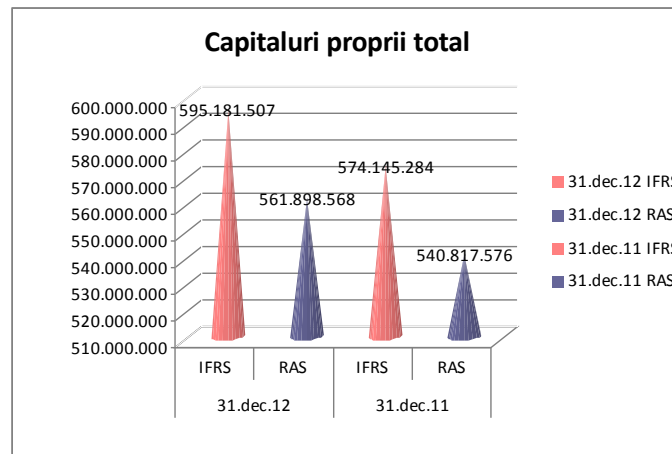
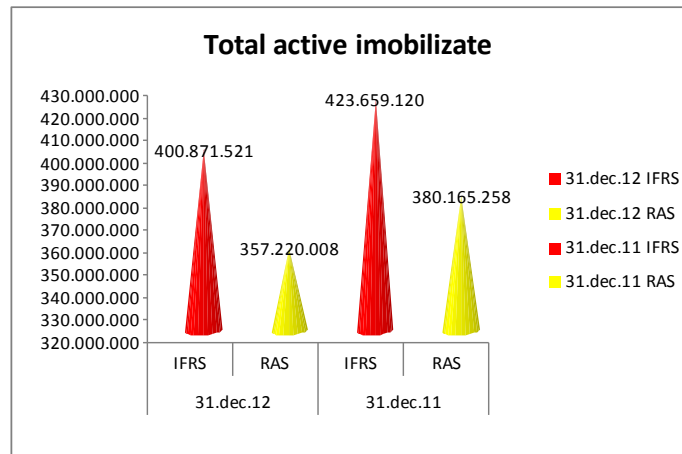
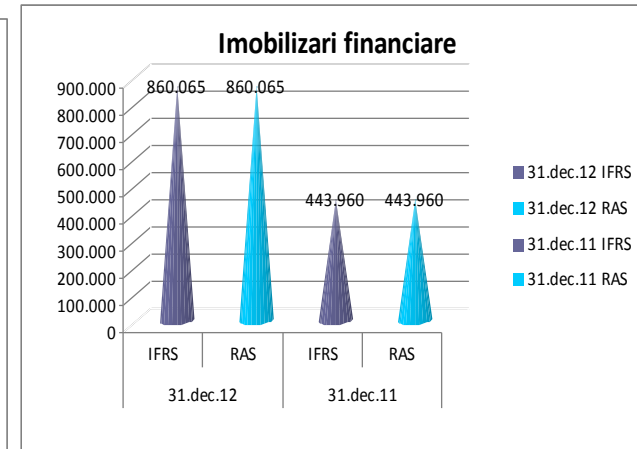
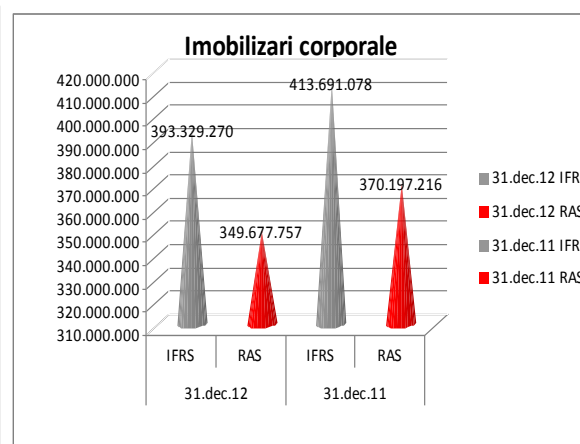
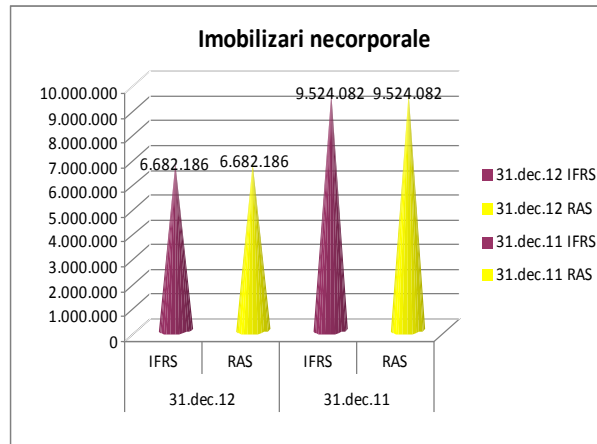
1. Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1802/2014, cu modificările și completările ulterioare;

2. Reglement rile contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiar , aplicabile societ ților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1286/2012, cu modific rile și complet rile ulterioare.
3. Reglement rile contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiar , aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2844/2016;
4. Reglement rile contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportarea Financiar de către unele entități de stat, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 666/2015;
5. Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 94/2001 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunit ților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate;
6. Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate;
7. Conferințiar Costel Istrate - *Contabilitate și rapoarte financiare individuale și consolidate*, Editura Polirom, 2016;
8. <https://www.omvpetrom.com/portal/01/petromcom>;
9. <https://www.romgaz.ro/ro>;
10. <http://www.conpet.ro/>;
11. <http://www.alro.ro/>;
12. <http://new.transgaz.ro/>;
13. <http://www.transelectrica.ro/web/tel/home/>;
14. <http://www.biofarm.ro/>;
15. <http://www.antibiotice.ro/>;
16. <http://www.energo.ro/>;
17. <http://www.oil-terminal.com/>;
18. <http://rompetrol-rafinare.kmginternational.com/>;
19. <http://www.zentiva.ro/pages/default.aspx>;
20. <http://romcarbon.com/application/>;
21. <http://www.oltchim.ro/>;
22. <http://www.nuclearelectrica.ro/>.

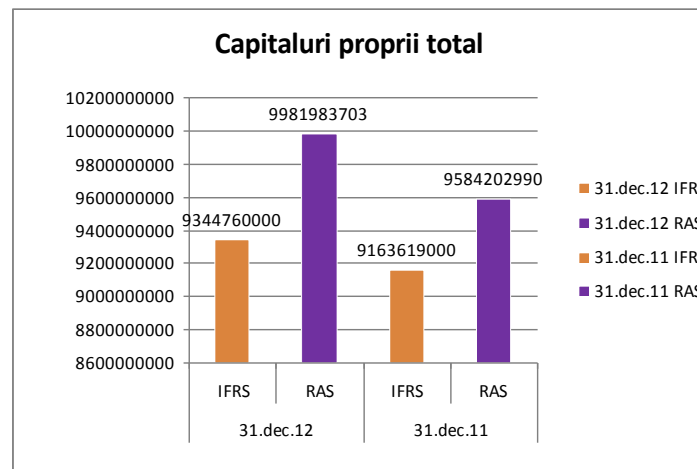
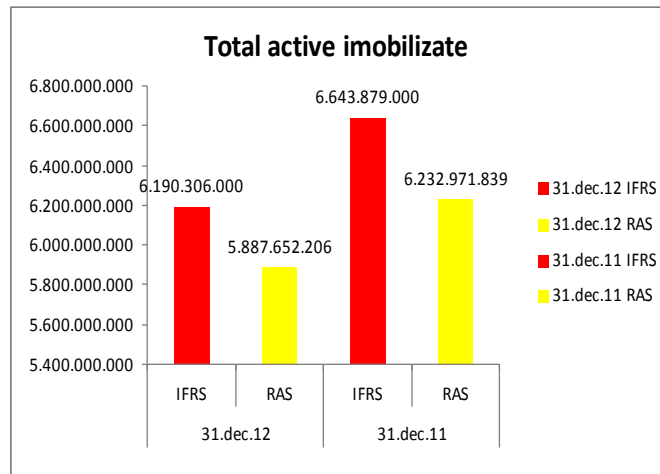
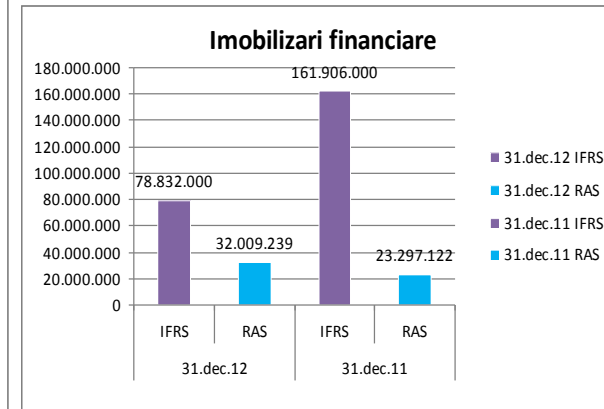
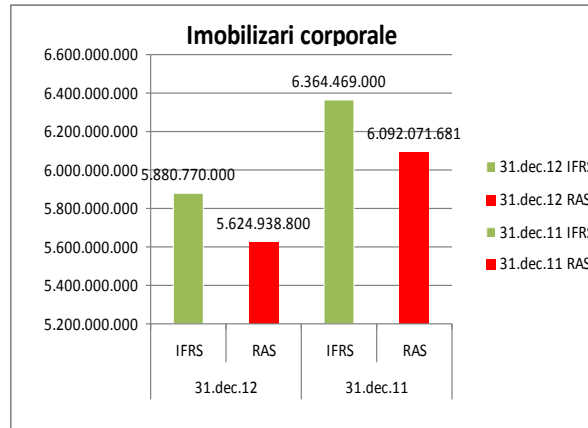
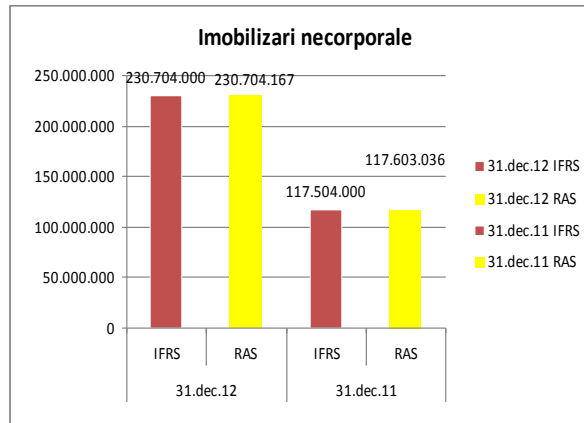
Anexa 1 – TRANSGAZ

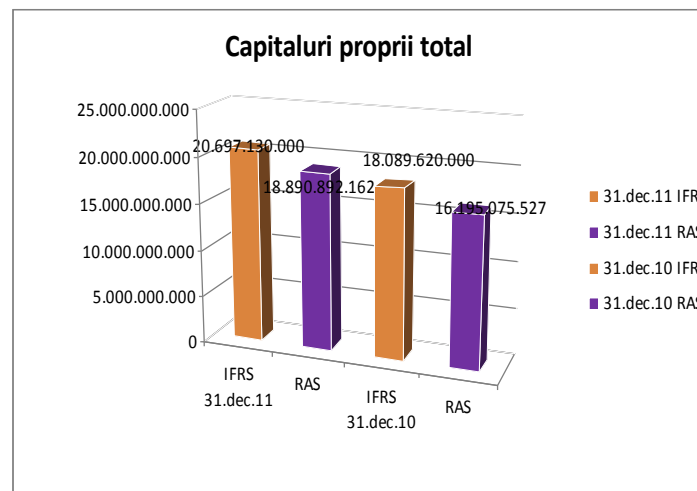
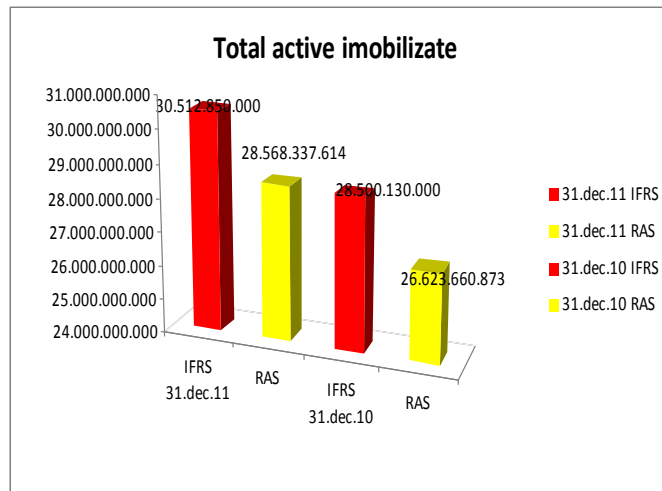
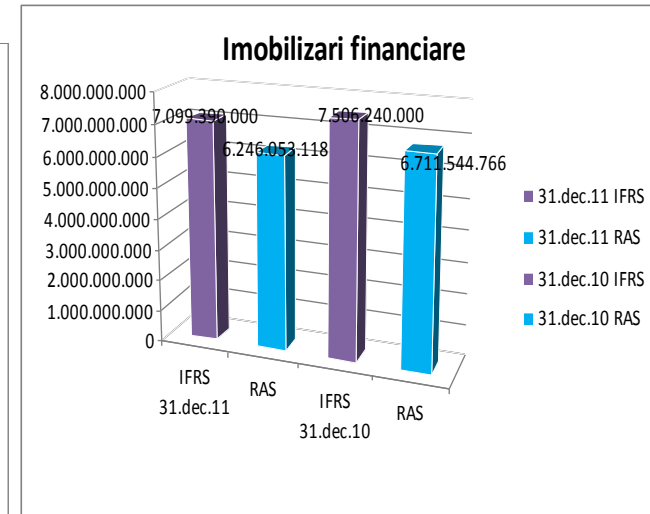
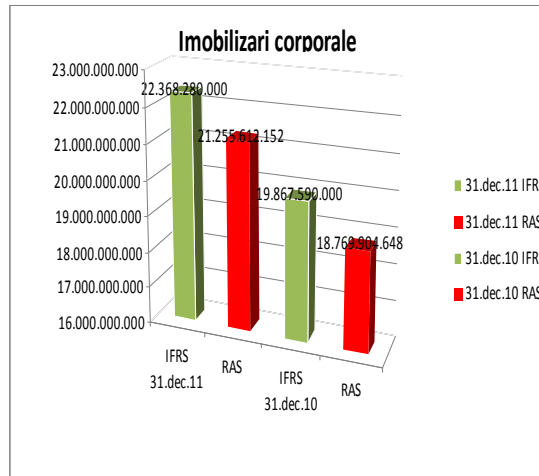
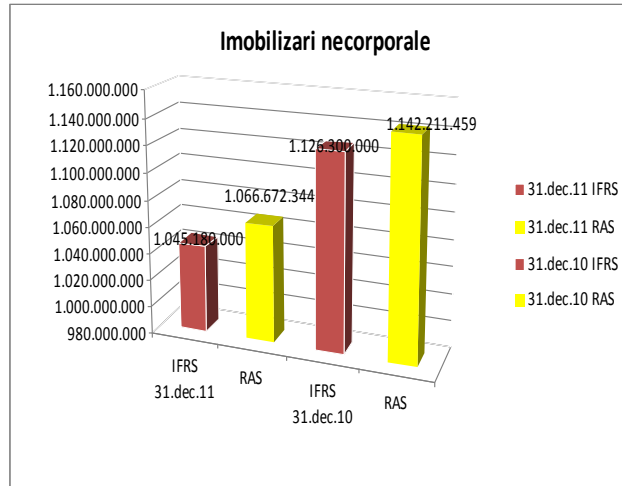
Anexa 2 - CONPET

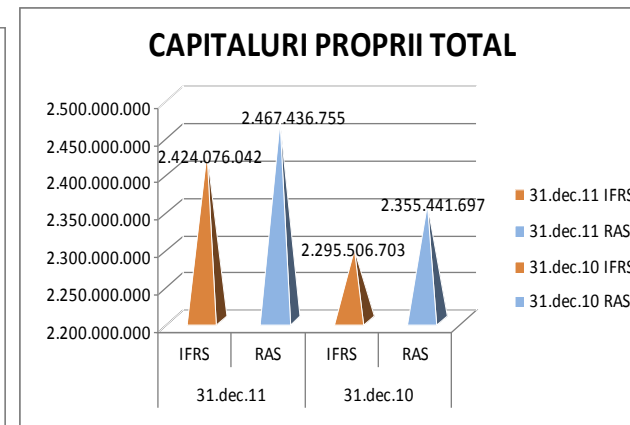
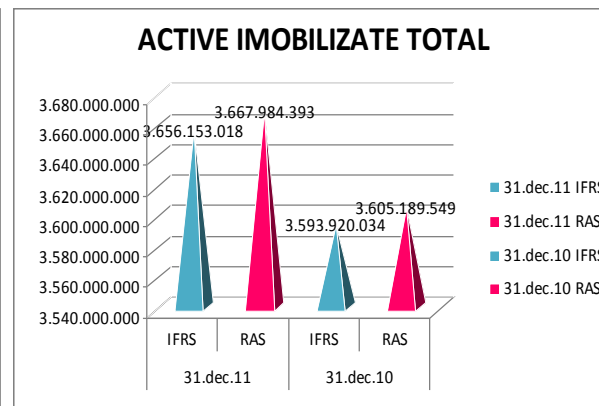
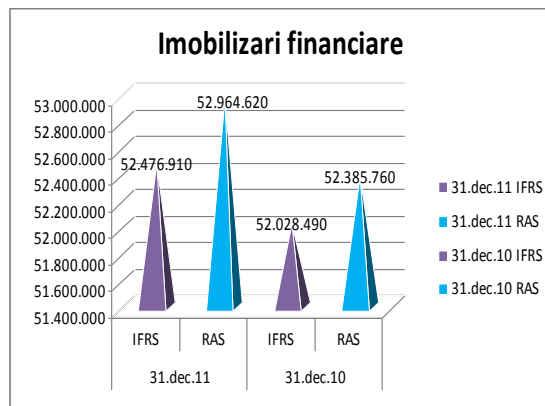
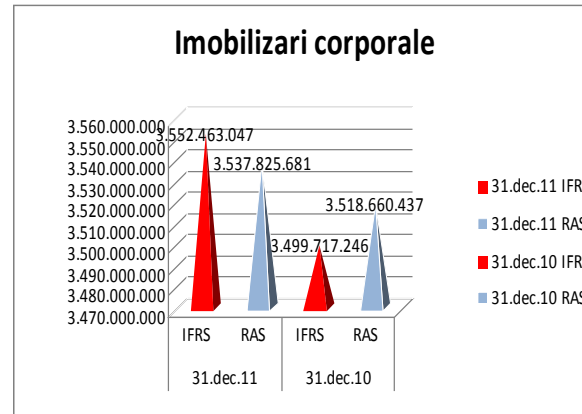
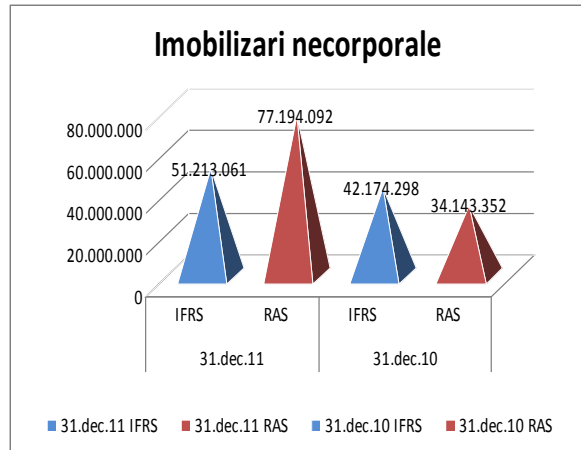
Anexa 3 - ROMGAZ

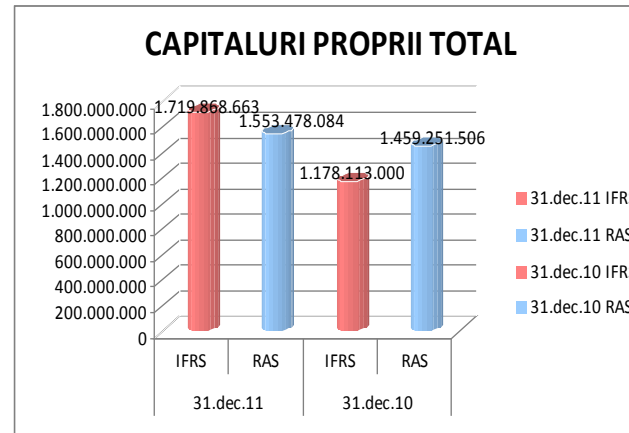
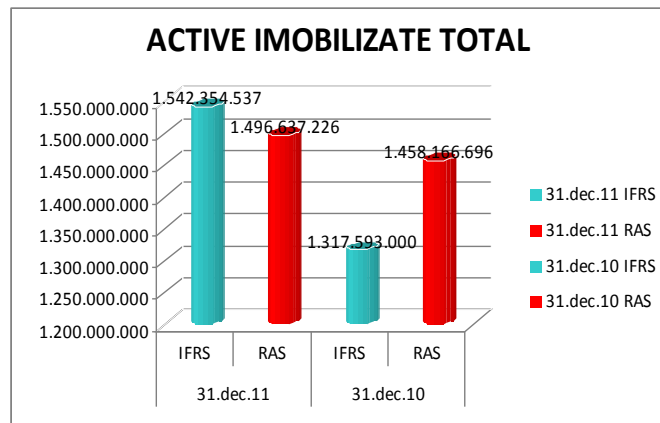
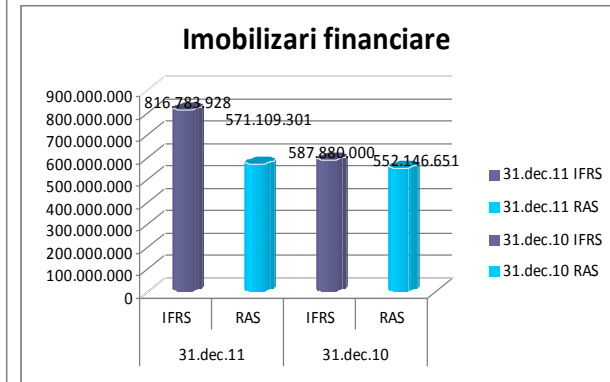
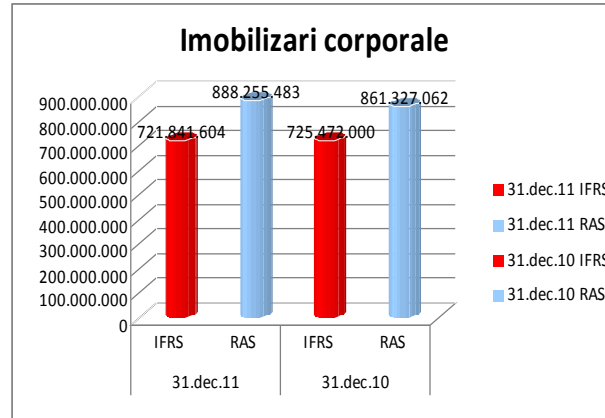
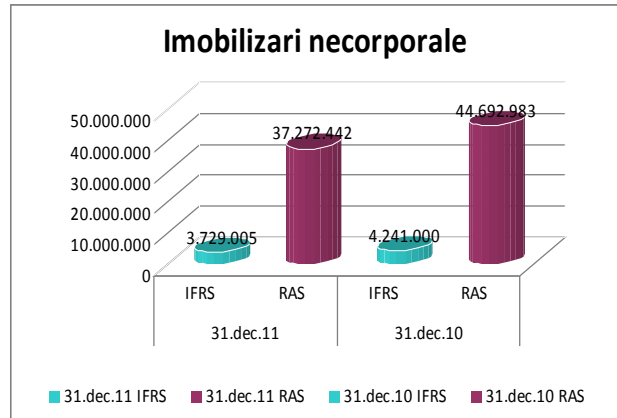
Anexa 4 - OMV PETROM

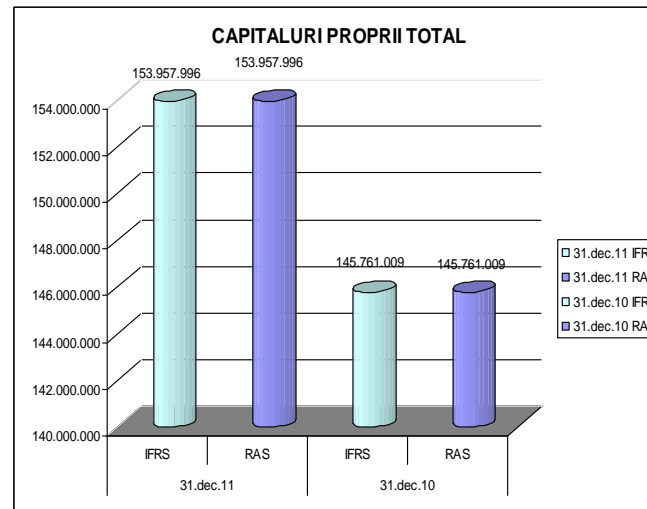
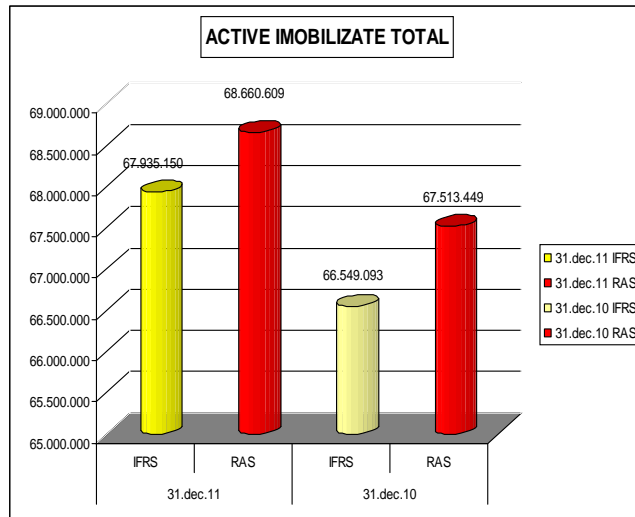
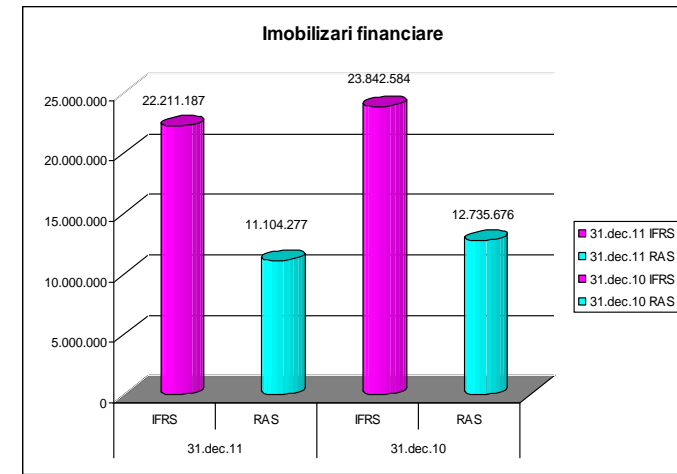
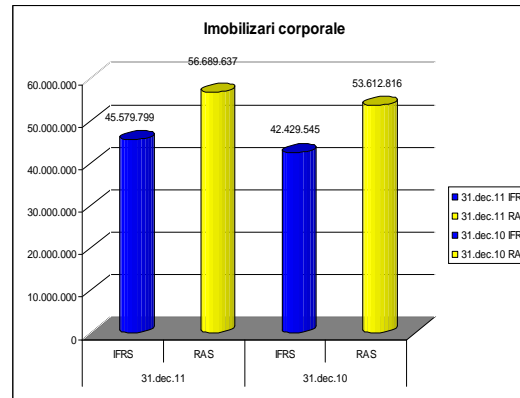
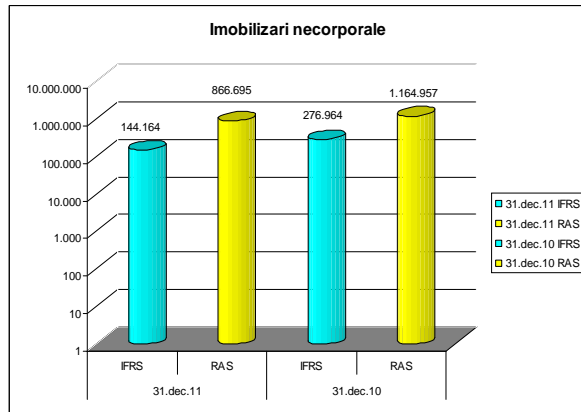
Anexa 5 - TRANSELECTRICA

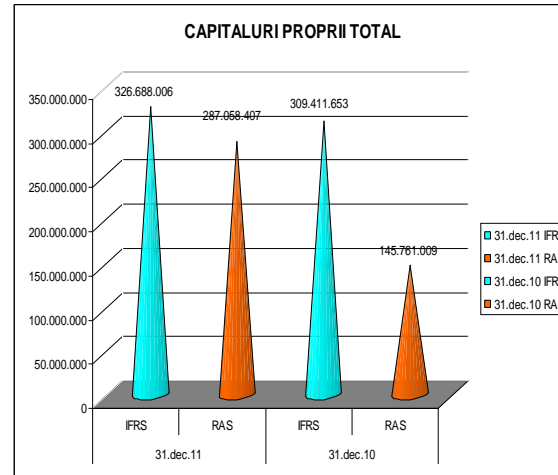
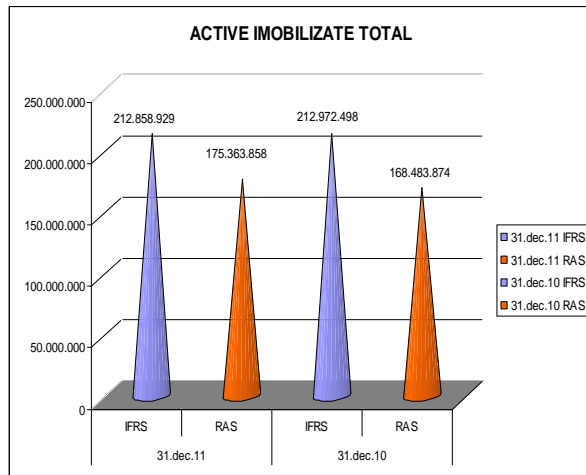
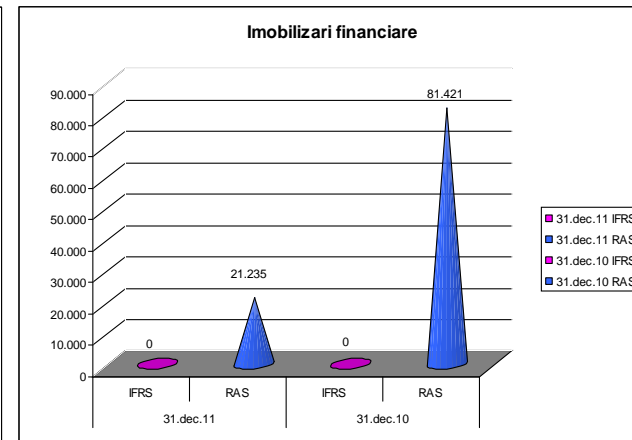
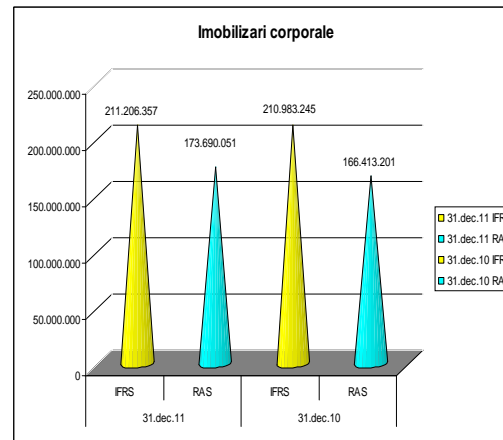
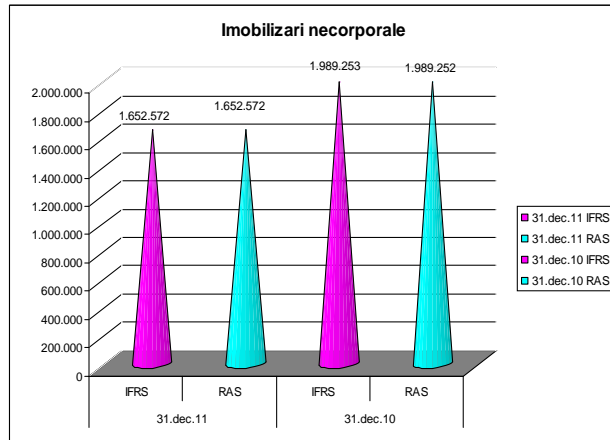
Anexa 6- ALRO

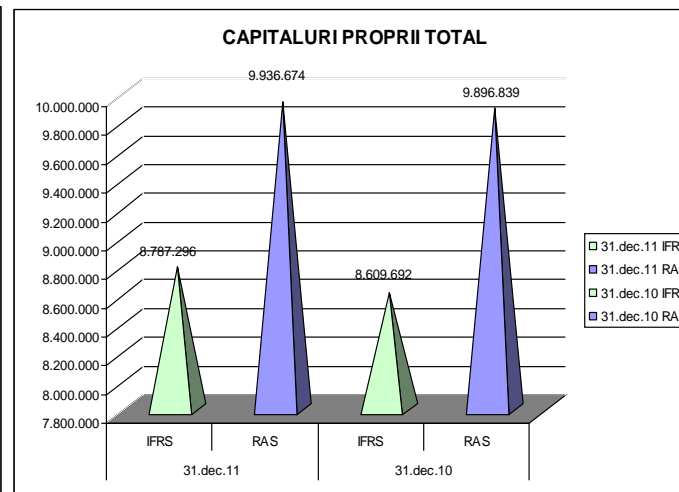
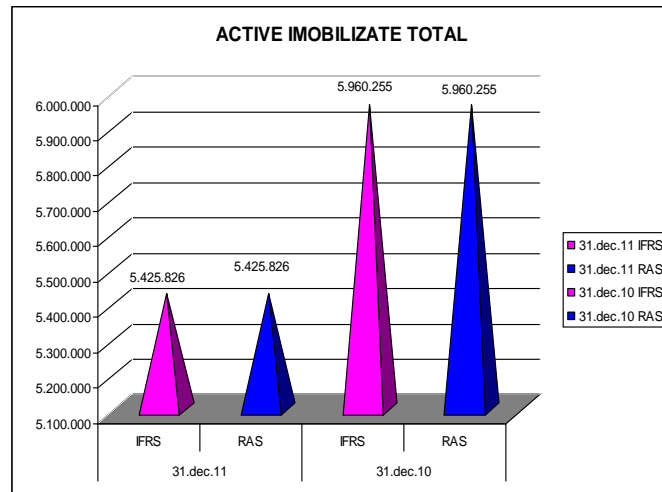
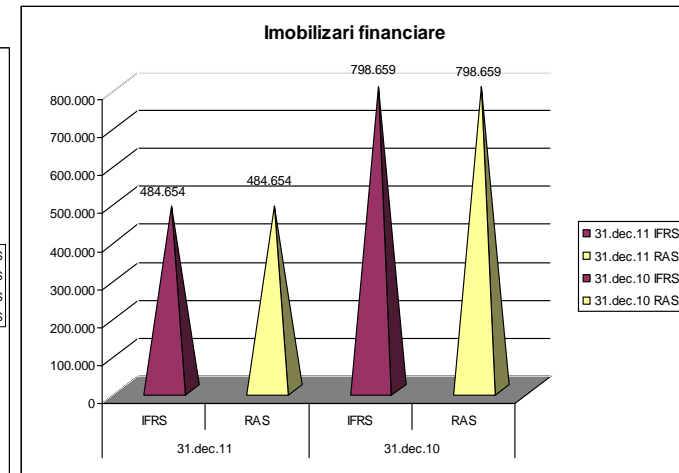
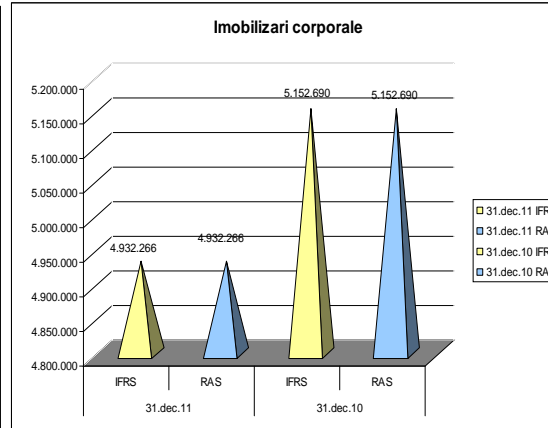
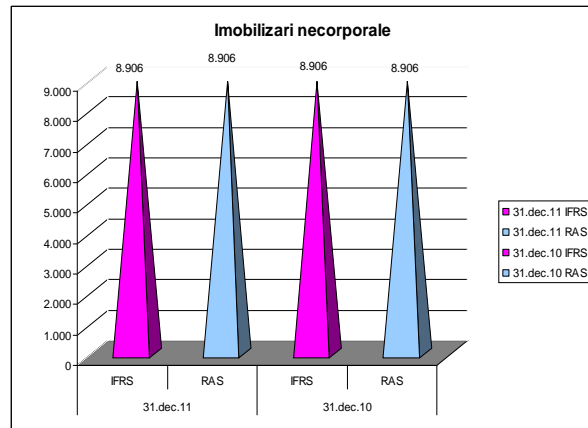
Anexa 7- BIOFARM

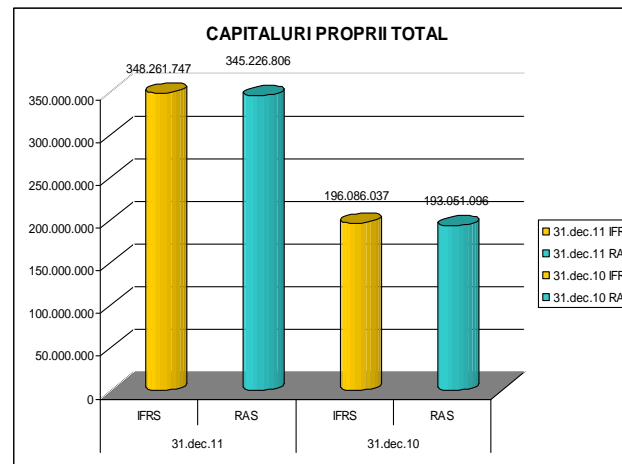
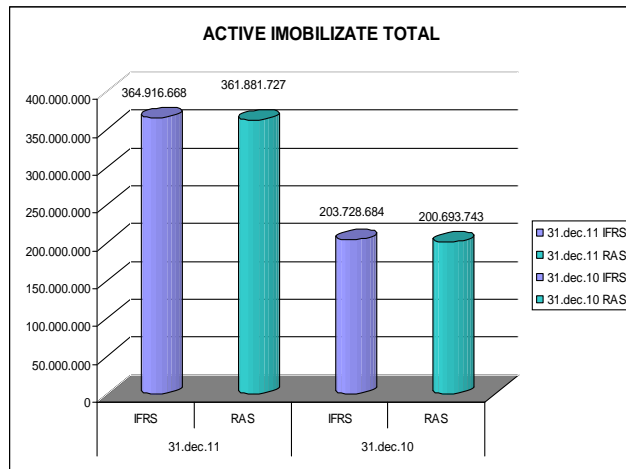
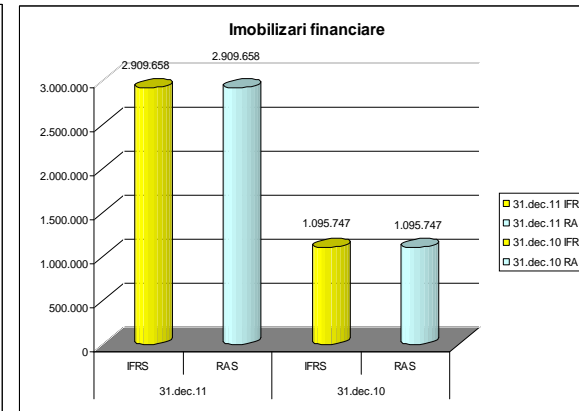
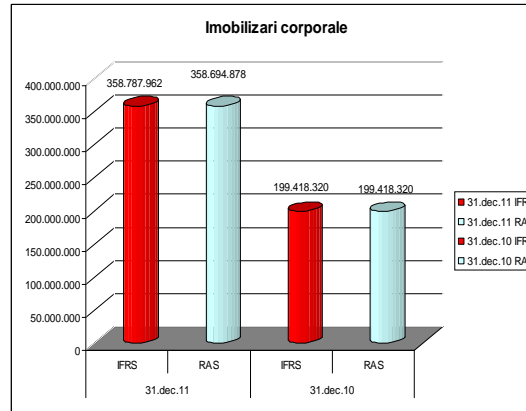
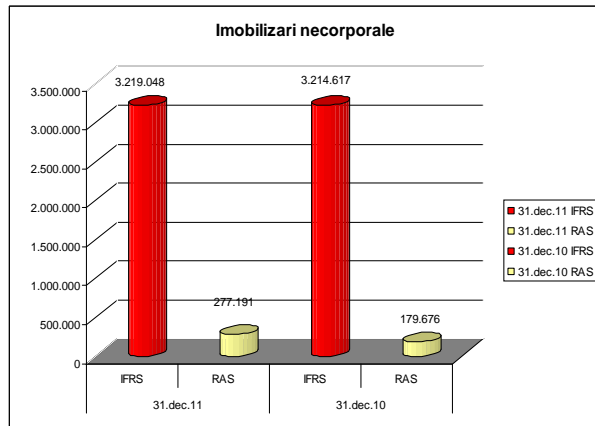
Anexa 8- ANTIBIOTICE

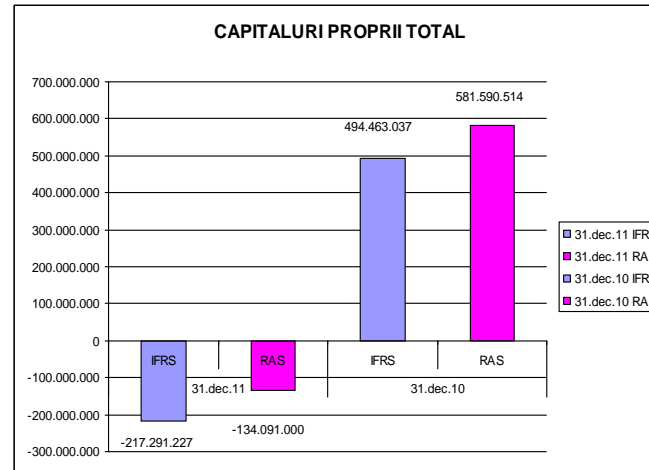
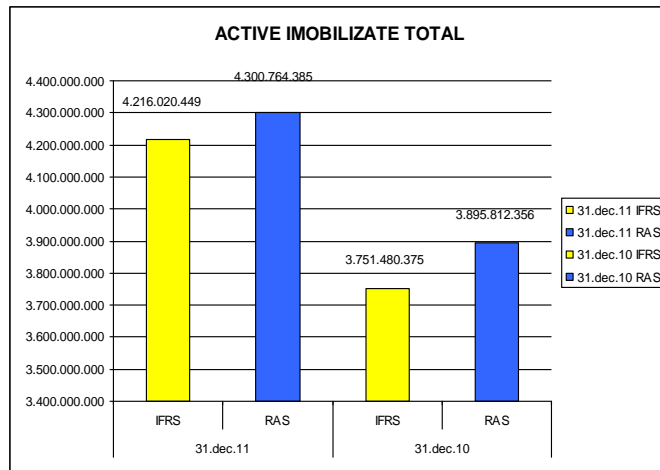
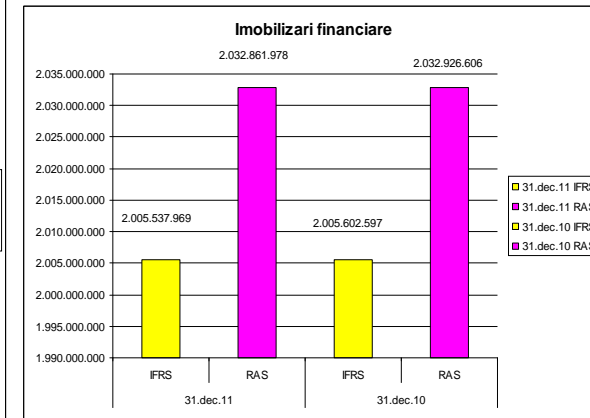
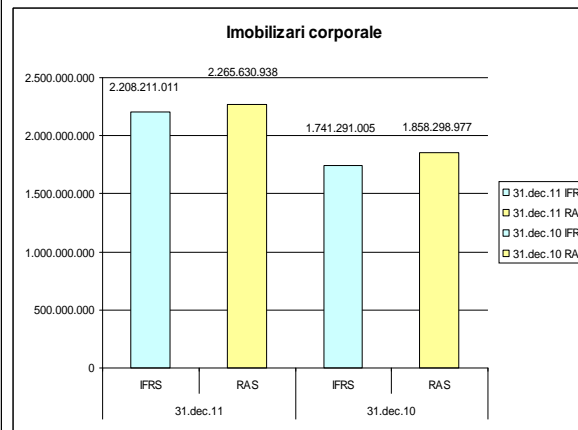
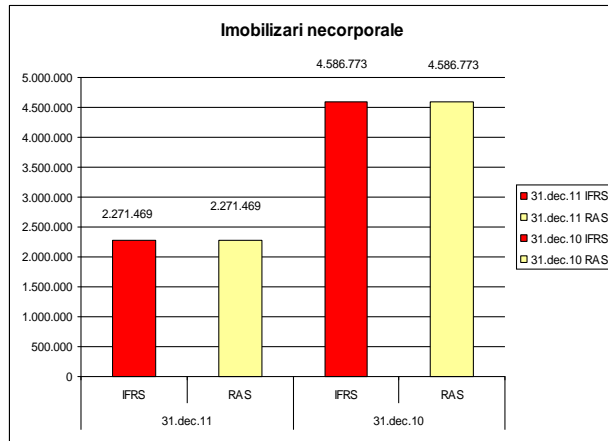

Anexa 9- ENERGOPETROL

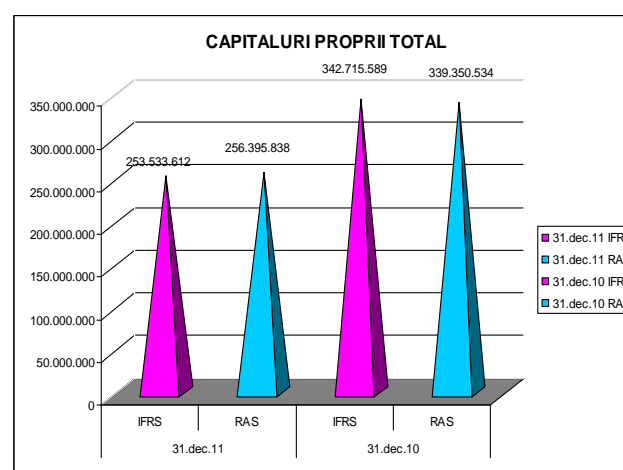
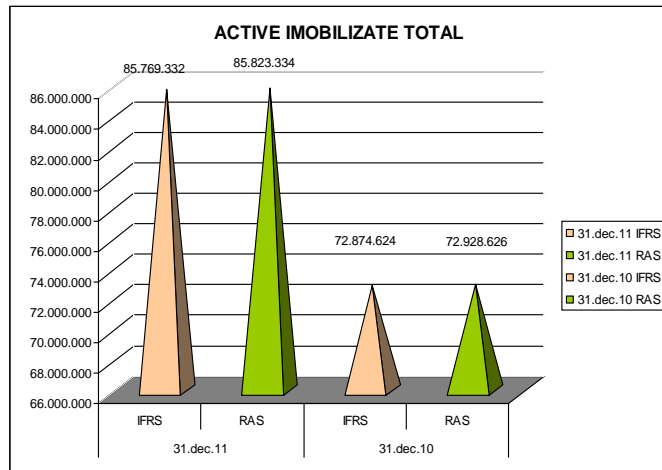
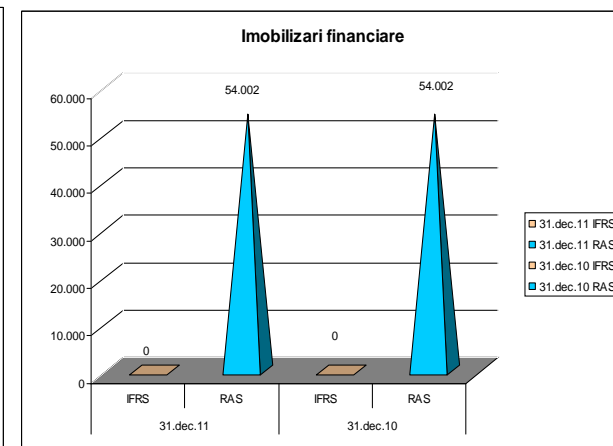
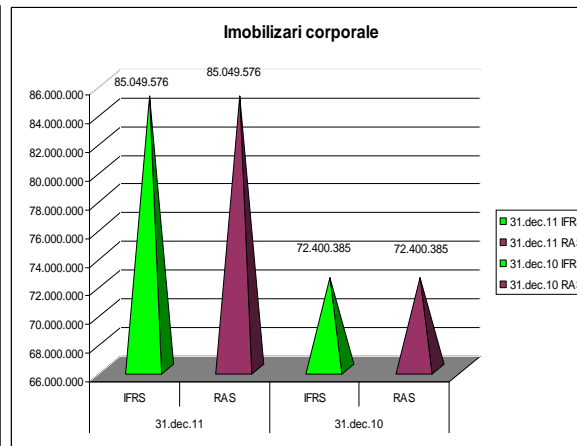
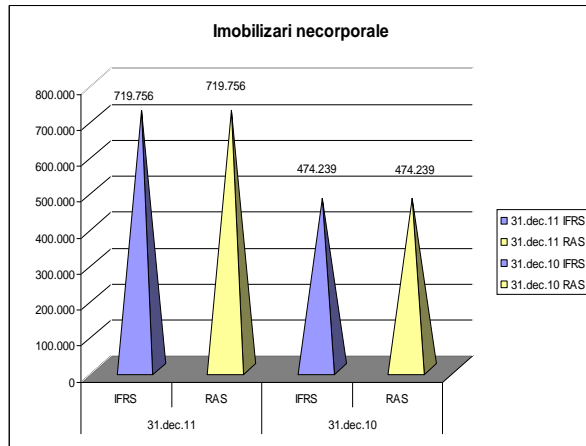

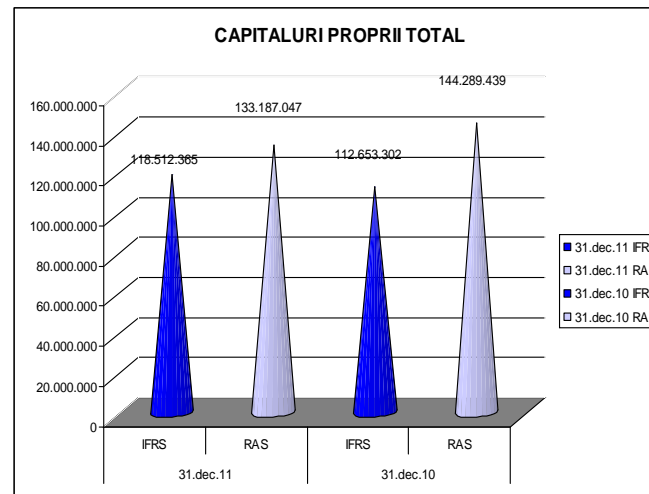
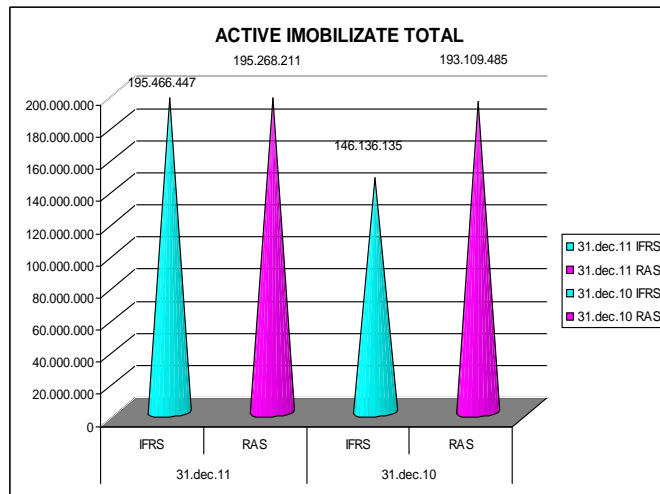
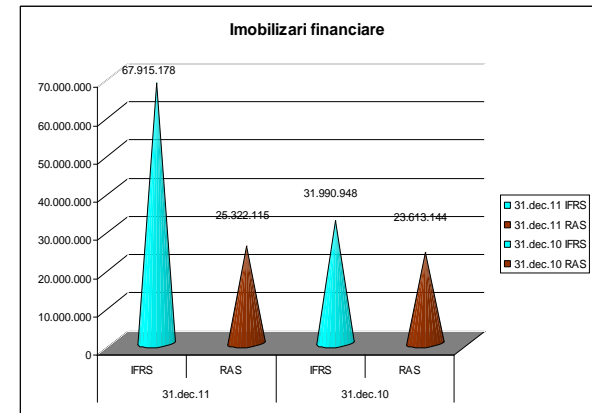
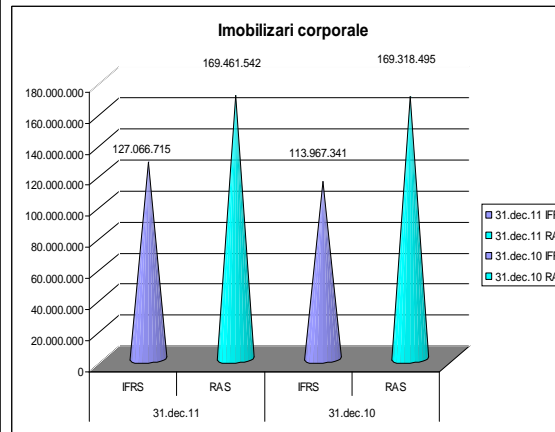
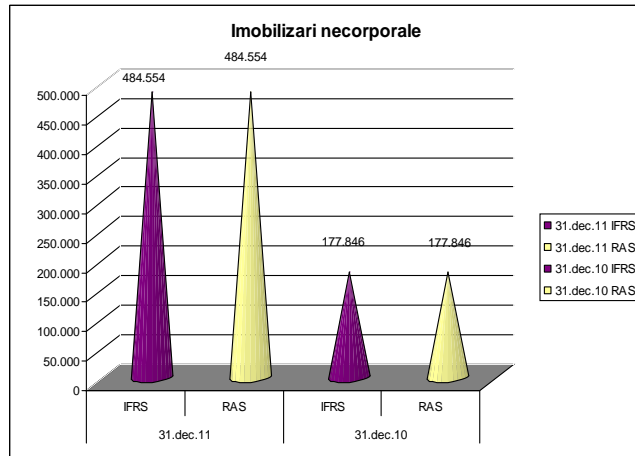
Anexa 10- OIL TERMINAL

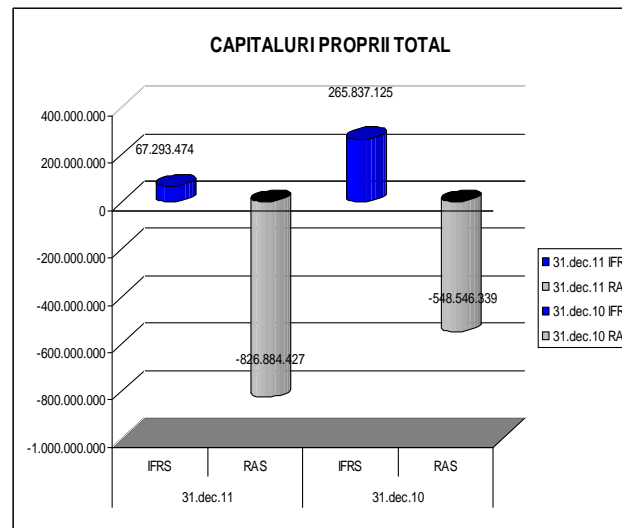
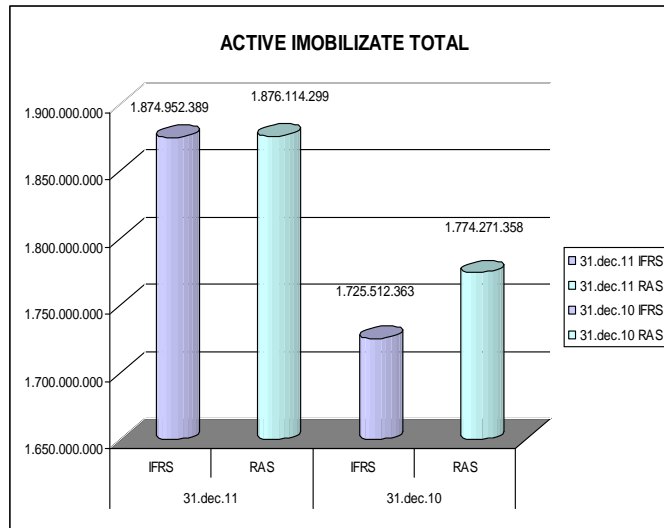
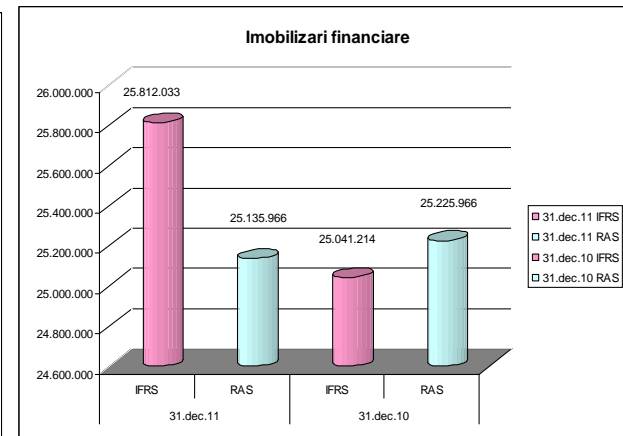
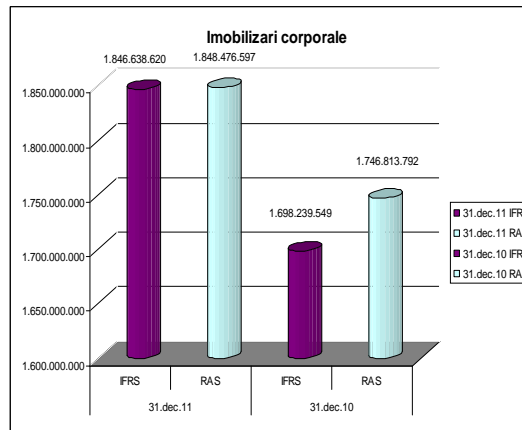
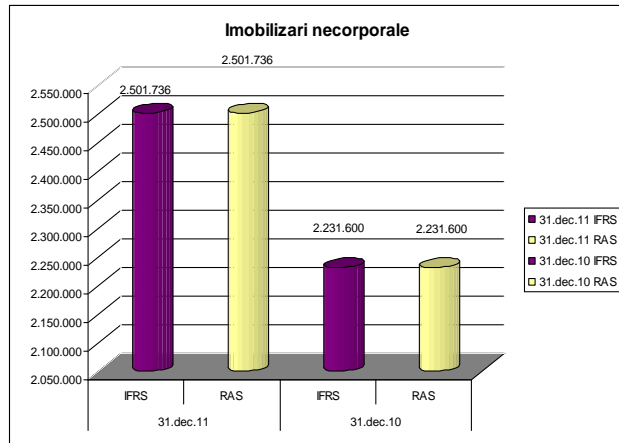

Anexa 12- ZENTIVA

Anexa 14- OLTCHIM

Anexa 15- NUCLEARELECTRICA

